JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1858. WOENSDAG 3 FEBRUARIJ. N°. 10.

Prijs per half jaar voor *Batavia* . . . . . . ƒ 12,30.
» » » » » *Java* . . . . . . » 15,—
» » » » » *Buitenbezittingen* . » 17,30.
» » » » » *Nederland* . . . . . » 22,50.
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cent voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort een

BIJVOEGSEL.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de ingenieur van de geographische dienst in Nederlandsch-Indië *G. A. de Lange*.

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de controleur der eerste klasse bij de inlandsche inkomsten en cultures in de residentie Samarang *R. Schiff*.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den directeur der middelen en domeinen *E. de Waal*.

Benoemd:

Tot directeur der middelen en domeinen, de directeur der producten en civiele magazijnen *T. Ament*.

Tot assistent-resident van Sintang (Wester-Afdeeling van Borneo), *H. von Gaffron*, thans met de waarneming dier betrekking belast.

Tot derden commies bij de directie der middelen en domeinen, de klerk op het bureau van den assistent-resident van Tjilatjap (Banjoemaas) *J. C. Broek*.

[illegible] in de residentie Palembang.

Tot controleurs der eerste klasse, de controleurs der tweede klasse aldaar *H. M. Bauer* en [illegible]

Tot controleurs der tweede klasse, de controleurs der derde klasse aldaar *J. A. N. W. Booghmans*, *P. P. du Cloux* en *J. van Delden*.

Tot controleurs der derde klasse, de ambtenaren der tweede klasse ter beschikking van den resident van Palembang *F. J. Cantervisscher*, *H. van Amstel* en *H. van der Masch Spakler*.

Bij de Subcommissie van Onderwijs te Timor-Koepang.

Ontslagen:

Eervol, [illegible] onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Benoemd:

[illegible] *G. de Rochemont*, kapitein militair kommandant aldaar.

Bekendmaking.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt dat Zijne Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Zaturdag den 13den Februarij aanstaande, des morgens ten negen ure, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den adjudant van dienst.

Buitenzorg, den 2den Februarij 1858. — *De Majoor Adjudant*, BRAING LIESBERG.

ADVERTENTIEN.

Met referte aan zijne advertentie, geplaatst in de Javasche Courant van 23 Januarij 1858 No. 7, maakt de directeur der producten en civiele magazijnen bekend, dat van de daarbij bedoelde vier uitbestedingen voor den overvoer van zout en steenkolen, de twee eerste uitbestedingen te Soerabaija, op Dingsdag den 16 Februarij e. k. en de twee laatste uitbestedingen, op Woensdag den 27 Februarij e. k., aldaar zullen worden gehouden.

Postkantoor.

Landmail van Februarij.

De directeur der posterijen te Batavia herinnert bij deze belanghebbenden, dat de 1ste mailstoomer in Februarij den 12den zullende vertrekken, de brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor te Weltevreden zullen worden gesloten op Donderdag den 11den Februarij aanstaande:
a. des avonds [illegible] ure, voor Europa, Britsch-Indië, China, enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Vendukantoor.

Debiteuren aan het vendu-departement alhier, over de maand October jl., worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering van hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendukantore moet geschieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wenschen te vrijwaren.

Schutterij van Batavia.

De contribuabelen aan de schutterkas, worden, met referte aan het slot van art. 4 van het reglement op de schutterijen (staatsblad 1828 No. 23), luidende: »de contributien moeten steeds vooruit en bij termijnen van drie maanden aan den kwartiermeester voldaan worden. Bij gebreke van dien, zal de vordering geschieden bij wege van parate executie, door den officier bij den raad van justitie»a herinnerd, om hunne contributie over het 1ste kwartaal 1858, voor of op den 15den Februarij, aan de schutterkas te voldoen.

Met referte tot de in de Javasche Courant van den 30sten Januarij jl. voorkomende advertentie van den directeur der producten en civiele magazijnen, maakt de resident van Bantam bekend, dat, onder nadere goedkeuring van het Gouvernement en overeenkomstig het reglement, voorkomende in staatsbl. 1829 No. 67, de uitbesteding van gras en padi voor de paarden der Gouvernements posterijen in de residentie Bantam, zal plaats hebben op Zaturdag den 13den Februarij e. k. in den dalem van den regent van Serang, des voormiddags ten *negen* ure; liggende de voorwaarden van deze leverancie voor gegadigden ter lezing op het residentiekantoor van Bantam, te Serang.

Wordt gevraagd een gezworen landmeter in de residentie Kadoe, onder genot van de daaraan verknochte voordeelen.

Gegadigden vervoegen zich, zoodra mogelijk, onder overlegging van de vereischte acte van bekwaamheid, bedoeld bij art. 6 van 's Gouvernements besluit dd. 5 Maart 1857 No. 1, (staatsblad No. 18), in persoon of bij gefrankeerden brief bij den resident van Kadoe.

Eerste Oproeping.

De ambtenaar belast met het beheer der strandvonderij in de afdeeling Zuiderdistricten van het gouvernement Celebes, roept, naar aanleiding van art. 553 van het wetboek van koophandel, elk en een iegelijk op, die vermeent aanspraak te hebben op een klein ijzeren anker met elf ellen ketting, welke op den 30sten November 1857 voor de reede van Takalar (afdeeling Zuiderdistricten van het gouvernement Celebes) opgevischt en in bewaring is genomen, om hun regt te doen gelden.

VENDUTIEN.

Op Donderdag 4 Februarij, voor het commissiehuis van *van Slooten Morgan en co*,

Op Vrijdag 5 Februarij, voor het commissiehuis van *John Pryce en Co.*, à 4 pCt. vendusalaris.

Op Zaturdag 6 Februarij, voor 's lands algemeene pakhuizen.

Op Maandag 8 Februarij, voor een huis in de Binnen Nieuwpoortstraat.

Op Dingsdag 9 Februarij, voor het commissiehuis van *Abeles, Dennison en Co.*

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de agenten der Soerabaijasche wees- en boedelkamer te Probolingo, van wijlen de chinezen *Oi-Kanglik* en *Lim Hosin*.

Door de weeskamer te Batavia, van den chinees *Lo Tiatsek*.

Aangekomen Vreemdelingen

te *Batavia*, van den 30 Jan. t/m den 2 Februarij 1858.

MARINE HOTEL. *Haagsma*, van Melbourn. — *D. R. Jochems*, van Idem. — *A. E. Schaberg*, van Singapore.

HOTEL DES INDES. *Bunnick*, van de Reede. — *D. A. Landsman*, van Idem. — *W. C. Fischer*, van Idem. — *Wormelé*, van Buitenzorg. — Mevr. *Wormelé* en 1 *Kind*, van Idem. — *J. A. van Berckel*, van Onrust. — *H. A. van Berckel*, van Idem.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *W. Hulshoff*, van Batavia. — *P. Geel*, van Reede.

JAVA HOTEL. *Durieux*, van Tanara. — *J. H. Lammerts van Bueren*, van Cheribon. — *W. Jacobse*, van Kaap de Goede Hoop. — *J. Fenckt*, van Idem. — *van Kervel*, van Idem.

VERTREKKENDE PERSONEN.

H. Kruthoffer. — *Peter Hunter*. — *J. van Boelhouwer*.

Advertentien.

Getrouwd:

J. J. H. VARENKAMP
Militair Ambt. 2de klasse,
met
C. J. WESTERMANN.

BATAVIA, 29 *Januarij* 1858. (277)

Getrouwd:

J. C. H. COUWENBERG
met
L. S. VAN GIJEN.

POERWOKERTO, (*Residentie Banjoemaas.*)
9 *Januarij* 1858. (299)

Getrouwd:

JOHN PRYCE
met
MARGARET M. MACLAINE.

BATAVIA, 30 *Januarij* 1858 (321)

Op heden ontving ik de heugelijke tijding, dat mijne geliefde Echtgenoote *C. H. Wijnmalen*, op den 4den Januarij 1858 te Palembang, voorspoedig is bevallen van eenen ZOON.

Familie en vrienden gelieven deze als bijzondere en algemeene kennisgave aan te merken.

W. LAMMEREE, *Lt. Kol.*, *enz.*

LAHAT, den 8sten *Januarij* 1858. (285)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, B. E. *Suermondt*, geb. *Horst*.

BATAVIA, 29 *Januarij* 1858.
(282)

MOEDERLIEFDE. (*Vervolg*).

Door dit uitstel werd haar verlangen echter meer en meer geprikkeld, en had zij den moed niet dit te openbaren aan hare huisgenooten, zoo nam zij Eduard, haar vertrouwde in al hare kleine grieven, in den arm, die met zijne gewone rondheid 't heel flaauw van haar vond, om daar niet voor uit te komen en haar voorstelde, zoo spoedig mogelijk dit verzuim te herstellen; «wil ik 't voor je vragen," was zijn gul aanbod, dat met een «wat graag," beantwoord werd, en Eduard, die nog al ras van besluit was, begreep er nu maar dadelijk werk van te maken, waarom zij mama, die juist ook aan 't wandelen was, opzochten, wie hij weldra, tot groote verbazing van Mathilda, stout weg zijne verwondering betuigde, dat Mathilda Maria nog niet eens weer had gezien, hoewel zij haar zoo gaarne eens zou hebben opgezocht. Mevrouw, gelukkig in eene heele goede luim over het berigt van den tuinman, dat de aloë weldra in vollen bloei prijken zou, vond 't regt lief van Eduard haar aan Maria te herinneren, en gaf terstond last aan de gouvernante, haar verblijf uit te vorschen, waarop Eduard zich tot hun geleider aanbood. Freule Wilhelmina trok de lip wel wat op voor dat leelijke kind, dat er zoo sjoveltjes uitzag; maar Louise fluisterde haar in, dat zij bij haar moest blijven, terwijl Mathilda en Eduard die visite van dankbaarheid zouden afleggen.

«Dat was goed bedacht," zei Wilhelmina, «zij hadden er ook niets meê te maken," waarop de meisjes regt intiem een der zijlaantjes insloegen, 't geen een angstigen uitroep van mevrouw uitlokte.

Intusschen vroeg Mathilda, eenigzins gebelgd over de nuffigheid van Wilhelmina, aan Eduard: «Hoor je dat! Wilhelmina vindt Maria een leelijk kind, vindt je dat ook?"

«Leelijk!" herhaalde Eduard schamper, «ze is wel niet zoo mooi geloof ik als de freules Wilhelmina of Mathilda, maar leelijk, neen dat is ze niet," en 't scheen, dat de zin van dit woord hem, op Maria toegepast, volstrekt niet beviel, en hij nam zich voor, haar bij den eersten keer, dat hij Maria weder zag, eens goed op te nemen. Hij had er tot hiertoe niet op gelet, hoewel hij haar voor een paar dagen geleden, ontmoetende, op zijde was getreden en met verwondering van haar had vernomen, 't geen Mathilda hem nu gulweg had bekend, dat zij haar nog niet eens bij zich verzocht had.

«Och!" merkte Maria aan, «de freules zullen zich om mij niet bekommeren, en moeder zegt altijd: wij moeten in onzen eigen kring blijven."

«O!" hernam Eduard, na een oogenblik nadenken, «wij zijn ook niet van adel, en wij komen toch wat dikwijls op Woudbeek en hebben er altijd pleizier.

«Al ben je niet van adel," hervatte Maria, «dan toch zeker wel rijk genoeg, om met zulke groote lui om te gaan."

«Rijk!" herhaalde Eduard, «wij hebben ja overvloed aan alles; maar wij zijn toch niet rijk geloof ik; mama zegt ten minste, hoe eer wij aan 't verdienen komen hoe beter, en dus doen wij hard ons best met leeren; want och! mama is nog altijd zoo bedroefd over papa. Als ge eens bij ons komt, zal ik je pa's portret eens laten zien. O, zoo'n vriendelijk en goedig ge-

Bevallen van eene DOCHTER M. F. Aug..., geliefde Echtgenoote van
(288) E. E. PESCH.
BATAVIA, 28 *Januarij* 1858.

Bevallen van eene DOCHTER *J. A. Mekern*, echtgenoot van
E. C. BANGERT.
BATAVIA, 31 *Januarij* 1858. (512)

Bevallen van eenen ZOON *J. Landberg, Overhand.*
31 *Januarij* 1858. (517)

Heden overleed ten mijnen huize mijne eenige Zuster, Mevrouw de Weduwe *Ortlieb*, geboren *Humme*, in den ouderdom van 67 jaren.
W. HUMME.
BATAVIA, 23 *Januarij* 1858.
(285)

Heden overleed mijne geliefde Echtgenoot, *W. C. Diering.*
J. L. VAN LEEUWEN.
BATAVIA, 28 *Januarij* 1858. (507)

Heden overleed, na 5 uren te voren ontijdig van eene dochter te zijn verlost, *Wilhelmina Sutherland*, Echtgenoote van
G. ROYAARDS.
AMBOINA, 4 *Januarij* 1858. (501)

Heden overleed in het *Garnizoens Hospitaal* alhier, de Europeesche Sergeant *Augaard*, Mr. *Schoenmaker* bij het 9e Bataillon Infanterie.
Debiteuren en Crediteuren gelieven binnen drie maanden aangifte of betaling te doen, aan de Commissarissen in dien boedel benoemd.
VAN LEE (*1e Luit.*)
DE BOCK (*Sergt.*)
SAMARANG, den 25 *Januarij* 1858.
(502)

Donderdag, 4 Februarij 1858

voor het commissiehuis van Van Slooten, Morgan & Co., van

diverse beschadigde Lijnwaden, Chitzen, geborduurde Dames-Zakdoeken, engelsche Hang- en Tafellampen, Stolpen, Messen, Scharen; eene groote partij fijn geslepen Glaswerk, Provisien en Dranken, etc.
(290)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag 4 Februarij

zullen almede worden verkocht

eene groote partij afbraak, bestaande uit diverse Vensters, Balken, Planken, etc.

(291) VAN SLOOTEN MORGAN & Co.

OP DE VENDUTIE

van Donderdag 4 dezer

zullen almede worden verkocht:

100 vaatjes *pas aangebragte* Boter, Parfumeriën, Jagtkruid, Bijouteriën, Brillanten en Diamanten *zonder reserve.*

(520) VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.

OP DE VENDUTIE

van Donderdag zullen almede worden verkocht: Engelsche patent Sloten, Zoutvleesch in kleine vaatjes en eene groote partij *Singapore-Planken.*

(519) VAN SLOOTEN MORGAN & Co.

VENDUTIE

Op Vrijdag den 5den Februarij 1858 voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.*

à 4 pCt. Vendusalaris,

van eene groote partij Lijnwaden, een factuur IJzerwerken, als: Tafelmessen, divers Timmermansgereedschap, Zagen, Vijlen, Sloten, enz. verder van propatria Papier, Potlooden, Penhouders, Spiegeltjes, Snuifdoozen, zilveren Horloges, enz. enz.
(295)

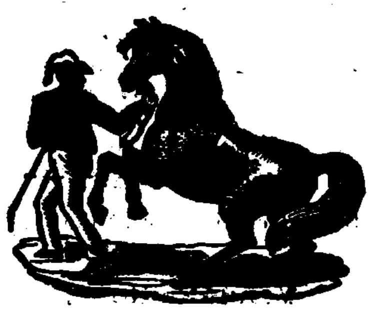

VERKOOP

VAN

Sydney-Paarden en Koeijen.

Op de Vendutie van Vrijdag den 5 Februarij 1858 zullen worden verkocht de ondervolgende *Sydney-Paarden*, als:

1 vos (ruin)	hoog	52¹/₂	R.	duim.
1 „	„	54¹/₂		„
1 „	„	56¹/₂		„
1 vos (hengst) . . .	„	57¹/₂		„
1 lichtbruine ruin . .	„	53¹/₂		„
1 donkerbruine id. . .	„	54¹/₂		„
1 „ „	„	58¹/₂		„
1 „ „	„	54¹/₂		„
1 „ „	„	57¹/₂		„
1 „ „	„	54¹/₂		„
1 ijzerschimmel (ruin) .	„	53¹/₂		„
1 „ „	„	53¹/₂		„
1 „ (hengst) .	„	57¹/₂		„
1 zwarte ruin . . .	„	57		„

Zoomede

4 Sidney-Koeijen.

(292) JOHN PRYCE & Co.

Op de Vendutie

van Vrijdag den 5den Februarij 1858 zullen alsnog worden verkocht:

200 vaten gerookt Spek.

(523) JOHN PRYCE & Co.

OP DE VENDUTIE

van Vrijdag den 5 Februarij 1858

zullen worden verkocht:

20 Japansche Kabaijen.

(294) JOHN PRYCE & Co.

JAPANSCHE PAIJONGS.

Op de Vendutie van Vrijdag aanstaande zullen verkocht worden:

60 kisten Japansche Paijongs.

(526) JOHN PRYCE & CO.
BATAVIA, 3 Februarij 1858.

VENDUTIE

op Dingsdag den 9 Februarij 1858,

voor het commissiehuis van Abeelen Deunissen & Co.,

van: Boter, Tapijten, Alkativen, Kanarievogels, losse en gezette Brillanten en Diamanten; en *wegens vertrek:* eenen genoegzaam nieuwen inboedel. (322)

WOENSDAG, 10 Februarij 1858.

Voor het Commissie-huis van Van Slooten Morgan & Co.

van diverse **Glaswerken, Pendules, Klokken, Spiegels & Schilderijen, Stoelen, Tafels, Ledikanten, Toko-kasten, IJzerwerken, Hang- Tafel- en Muurlampen, Stolpen, Hangsloten, Vijlen, Zagen, Spijkers etc,**
(324)

W. J. OLLAND.

Horologie- en Instrumentmaker.

Noordwijk* tegenover het *Java-Hotel,

heeft ontvangen: eene ***nieuwe Collectie: fraai geëmailleerde* Gouden Dames Cylinder en Anker Horologies, Gouden en Zilveren Heeren-Savonet en open Horologies** met gecompenseerde balansen. Bij den verkoop wordt ieder horologie behoorlijk geregeld en de soliditeit gewaarborgd. (509)

VERKRIJGBAAR

Puik Haantjes Bier en Boter

bij

(284) A. A. RUZETTE.
CHERIBON, 29 *Januarij* 1858.

Mme Jne COQUELIN.

Wegens vertrek,

Verkoop van verschillende goederen

(505) **tegen verminderde prijzen.**

HORLOGERIE. BIJOUTERIE.

Mr. THONNÉRIEUX

Prévient le public de Batavia, qu'il vient de joindre à son **ATELIER D'HORLOGERIE**, un **ATELIER DE BIJOUTERIE**, ou il monte les **bagues, boucles d'oreilles, etc., etc.,** et répare toutes espèces de **BIJOUX.**

De plus il vient de recevoir:

Une Facture de Bijouterie de Paris,

composée de

bracelets, broches et bagues de fantaisie, chaines et clefs de montres, breloques, médaillons et garnitures de boutons pour chemises, manchettes et gilets; assortiment de **lunettes en argent et en acier.**

Réparation de Montres, Pendules et Boites à Musique.

Hôtel des Indes, N°. 60. (275)

---

zigt. Hij was zoo'n beste man.

Maria's donkere oogen rustten met diepen weemoed op Eduard's uitdrukvol gelaat, waarop innige liefde voor zijne ouders, levendig besef zijner verpligting en hartelijke deelneming in het verlies zijner moeder te lezen stond.

De pijnlijke trek om den mond werd scherper, en toen hij vroeg: «je pa leeft ook niet meer?" klonk hare stem zoo dof en somber, toen een trillend langzaam «neen" haar lippen ontgleed, dat Eduard verschrikt naar haar opzag en de bleekheid van haar gelaat hem treurig aandeed; instinctmatig vroeg hij, als begreep hij, haar afleiding te moeten geven:

«Hebt ge geen broertjes of zusjes?"

«Een broertje."

«Hé, gaat die niet school?"

«Na de vacantie denk ik."

«Zoo, dan moeten wij maar eens eerst kennis met elkaâr maken, want als de jongens pas op school komen, hebben ze nog al wat te lijden, en dan is 't goed dat zij er een vriendje op hebben; zij hebben 't mij ook bont genoeg gemaakt, maar ik heb ze gaauw getoond, dat ik handen aan mijn lijf had, want anders raak je er onder."

«Nu, Willem staat ook zijn partij," antwoordde Maria, op wat opgeruimder toon.

«Dat's ferm," zei Eduard, «dan zullen we gaauw maatjes worden; die flaauwe jongens kan ik niet uitstaan, die knijpen meestal de kat in 't donker."

Zoo voortsnappende, waren zij het pad genaderd, dat naar Maria's woning leidde, en dobberende tusschen hare ingenomenheid met den gullen vroolijken knaap, en de vrees dat hun klein huisje hem omtrent hare omstandigheden zou teleurstellen, werd haar stap flaauwer; doch Eduard gaf dezen keer niet op en wilde hare woning nu ook eens leeren kennen. Voor het landpad gekomen, wees zij nu op een klein net huisje, half verscholen onder het lommer van een paar zware kastanjeboomen. Nu had Eduard het wel nooit op dit pad gezocht, wat hij door eene enkele boerenwoning bevolkt dacht, maar hij vond het toch regt lief gelegen, waardoor Maria een pak van 't hart viel, vooral toen hij er bij voegde: «nu zal ik je hier maar adieu zeggen," en haar met een hartelijken handdruk verliet, vast besloten om de kennis aan te kweeken, waartoe een flaauw vermoeden, dat hare positie niet van de gelukkigste was en zij wel behoefte had aan vrolijke schertsende kout, hem sterk animeerde en hem fier, in 't besef daartoe iets te kunnen bijdragen, met versnelde schreden en vrolijk neuriënd, zijnen weg deed vervolgen.

Niet alzoo Maria, die de weinige schreden, welke zij nog tot hare woning te doen had, meer en meer vertraagde; en nadenkende over het gesprokene zacht fluisterde: «niet rijk, maar toch ..... door geene schande gedrukt," en toen, als verschrikt door dat wreede woord, streek zij hare donkere lokken van het voorhoofd weg en pinkte zij den traan uit de oogen, waarna zij 't hoofd fierder ophief.

Met opgeruimd gelaat trad zij de woning binnen, waar hare moeder in gejaagde drift en zonder haar spoedig te bemerken, het hoofd voorover zat te breijen. De bleekheid harer wangen, de gezwollene oogen verkondigden Maria, dat zij zich weder aan hare smartelijke aandoeningen had overgegeven. Terwijl zij haar hoed afzette, vertelde zij moeder den uitslag van hare boodschap,

Avec l'autorisation de M. le Résident de Batavia:

Au Koningsplein en face le Gang Pool.

COSMORAMA,

DIRIGÉ PAR

M. POTIER.

17 Beaux points de vues ou Tableaux, au nombre desquels, ST. VINCENT DE PAUL et LE CHEMIN DE FER, qui font l'admiration générale.

PRIX D'ENTRÉE.

un Cavalier	*f* 2,—.
une Dame	» 2,—.
M. M. les Officiers, jusqu'au grade de Capitaine inclusivement . .	» 1,50.
un Enfant.	» —,50.

Billets de Série.

12 billets de Série pour *f* 18,—.

6 [illegible] » 9,—.

Les billets de Série sont bons au Porteur; il n'en sera pas délivré moins de 12 ou 6 à la fois.

Tous les jours (*le Dimanche excepté*), depuis 9 heures du matin jusqu'à midi, on pourra se procurer des billets de Série, au Bureau du Cosmorama au Koningsplein.

Le Cosmorama est ouvert tous les jours de la semaine (*le Dimanche excepté*) depuis 8 heures du soir jusqu'a 11 heures.

(327)

NAGEMAAKTE SCHILDPADSOEP

op Donderdag den 4den Februarij bij

(279) F. PEREIRA.

MOCK TURTLE SOUP.

To be had an Thursday 4th February at the Timbhouse of

(278) F. PEREIRA.

Bij de ondergeteekenden pas ontpakt: een keurig assortiment

BRONZEN STATUËN,

van 4, 5 en 6 voeten hoog.

(287) CASSALETTE & Co.

MAISON SEUFFERT.

Chaussures de Luxe.

COMBET, Successeur

a l'honneur d'informer la nombreuse clientèle de son prédécesseur, qu'il vient de recevoir de Paris, un assortiment de chaussures pour Dames et Enfants; on trouvera continuellement un grand choix de Bottines Elastiques, Turquoises Cracoviennes, Souliers de satin blanc et noir, Chapeau doré, Boucles, Boutons, nœuds pour chaussures de bal.

(311)

SPAARBANK,

Zitdagen 3 en 17 Februarij.

(280)

VERLOTING

van alle de PAARDEN van de

CIRQUE EUROPÉEN

van de Heeren Berne en Schmidt,

benevens drie Dames-, zes Heeren-zadels en vier Tuigen en Hoofdstellen,

te zamen getaxeerd op eene waarde van *f* 16,300.

Zij aan wie een der *kunstpaarden* JULIE, DRAGON, FIGARO of PINTER zal ten deel vallen, zullen eene instructie voor de wijze van behandeling ontvangen.

De Loterij zal bestaan uit 652 loten, waarvan 22 prijzen, als:

N°. 1.	Het school- en kunstpaard JULIE.	N°. 8.	Het kunstpaard . . . . . PINTER.
2.	Het schoolpaard . . . . . DRAGON.	9.	Het manègepaard . . . . BELLA.
3.	Het school- en kunstpaard FIGARO.	10.	Een paard met bendie en tuig.
4.	Het school- en voltige paard AUSTRALIE.	11.	Een dito dito.
5.	Het manègepaard . . . . . BELLOTE.	12.	Drie Dameszadels.
6.	Het » . . . . COQUETTE.	13.	Zes Heerenzadels.
7.	Het » . . . . BLOCK.	14.	Vier tuigen en hoofdstellen.

De loten zijn à *f* 25,— te bekomen bij den boekhandelaar H. M. VAN DORP te *Batavia*, alsmede te *Samarang* bij den Heer G. C. T. VAN DORP, te *Soerabaya* bij de Heeren MARTENS & Co., te *Passaroean* bij de Heeren WELJERMANS & Co., te *Djocjocarta* bij den Heer LAGARDÈRE, te *Soeracarta* bij den Heer A. DEKENS.

De trekking der loterij zal binnen eene maand plaats hebben, bij eene laatste voorstelling die nader door de dagbladen zal geannonceerd worden.

BERNE & SCHMIDT.

Batavia, Januarij 1858.

(306)

WAARSCHUWING

aan debiteuren aan den Heer W. VAN BLOMMESTEIN (thans te *Soerabaya*) dat de invordering van hun debet in handen is gesteld van eenen Regterlijken Ambtenaar.

BATAVIA, 2 *Februarij* 1858. (308)

WORDT BERIGT:

Dat de betrekking voor Opziener op de Stoomrijstpelmolen BOMBEI-MADJA, bedoeld bij advertentie No. 118 Java-Bode 13 Januarij 1858 No. 4, bereids vervuld is.

(297) LANGE & Co.

In eene der binnen Residentiën van Java, bestaat gelegenheid tot theoretisch en zooveel mogelijk practisch onderwijs in de genees- heel en verloskunde, met kost en inwoning, tegen een billijk honorarium.

Inclinerende adresseren zich met franco brieven onder Litt. F. bij den Heer

H. M. VAN DORP,

(303) *Boekhandelaar te Batavia.*

WORDT GEVRAAGD

een klerk die vlug en net Schrijft.

Adres,

(315) LANGE & Co.

---

12 vaten volksbrood.
7 » Gort.
5 » Groene Erwten.
1 vat Kajuitsbrood.

} in Entrepôt.

afkomstig van het schip Grootmeester Nationaal.

Te bekomen bij

(330) SCHIMMELPENNINCK & Co.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve. . . . . 1/8 % 's jaars.

Op gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig. . 1/4 % »

Op Suiker- en Koffij Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machinerien, gereedschappen, enz., daarin aanwezig. 3/4 % »

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig. . . 1 % »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig. . . . . 1 1/4 % »

Op Schepen, liggende op Reeden. . 1 % »

E. MOORMANN & Co., te Batavia.

(116) C. DAMNITZ & Co., te Samarang.

P. KERVEL & Co., te Soerabaja.

NOTHERN ASSURANCE COMPANY.

OPGERIGT IN 1836

VOOR BRAND- EN LEVENSVERZEKERINGEN.

Kapitaal 1.295.360. Pd. St.

De ondergeteekenden, agenten van voornoemde maatschappij voor Java en de omliggende Nederlandsche Bezittingen, zijn thans bereid om aan verzoeken ter verzekering gevolg te geven.

(117) MORGAN, MELBOURN & Co. Batavia.

MAJOR, MATZEN & Co. Soerabaija.

W. MAJOR & Co. Passaroeang.

---

en zette zich toen naast haar neder, met wat werk in de hand.

»Rust nu maar wat uit", zei Jufvrouw Greening.

»O, ik ben niet moê, 't was zulk heerlijk weder, u moest ook wat meer wandelen, dan zoudt u niet zoo dikwijls hoofdpijn hebben", en blijde dat zij een en ander te vertellen had om moeder afleiding te geven, verhaalde zij ook hare ontmoeting met Eduard en hoe hij kennis met Willem wou maken. In plaats echter dat dit berigt de neergebogene wat op vrolijkte, werd haar gelaat steeds somberder, en het was op scherpen toon, dat zij, toen Maria met de levendigheid, kinderen eigen, in eenen adem verteld had, zeide: »Kind! heb ik je niet genoeg gewaarschuwd voor de rijke lui, die moet je mijden, want al kom je fatsoenlijk voor den dag, zoo zijn wij in alle opzigten ongeschikt om met hen om te gaan. Hoe lager we ons houden, hoe beter."

»Maar, moederlief!" ik mag toch niet lomp wezen, en als Willem school gaat, krijgt hij immers ook kennissen?"

Deze beschuldigende vraagte wekte eene zucht aan moeders beklemde borst, en dof herhaalde zij: »Helaas! ja, Willem moet naar school, hij moet onder de menschen," en haar hoofd door de magere handen bedekt houdende, bleef zij in smartelijk gepeins verzonken, waarin Maria haar niet durfde storen. Het kind verweet zich schier hare vreugde, haar genoegen, waar zij hare moeder dus lijdende zag. En zeker wat haar drukte, was geen denkbeeldig wee, maar veeleer het zwaarste, wat den mensch treffen kan. Van deftige burgerouders afstammende, was hare jeugd kommerloos voorbijgesneld, en zij zag zich met ongeloos vertrouwen aan den man harer keuze over. Gelukkig in haar eenvoudigen kring, wist zij, door zuinigheid en orde, van de matige verdiensten haars echtgenoots nog een penningske voor den mogelijk kwaden dag over te gaan.

(Wordt vervolgd.)

Goede Roode
BORDEAUX WIJN,

in geheele en halve Oxshoofden, bij
(337) L. PLATON.

YOUNG SOENSING

alhier eene **Nieuwe Rijtuig Fabriek** geopend hebbende, neemt de vrijheid dezelve aan het publiek aan te bevelen, zijnde steeds voorzien van ***nieuwe palanquins, handchaisen, bendies*** in soorten; repareert ook alle soorten van rijtuigen, koper en zadelwerk en lantaarns voor rijtuigen, belooverde eene promte en civiele bediening.

Buiten-Nieuwpoortstraat, tegenover de Toko der boekhandelaren *Van Haren Noman & Kolff.*

(336)

VERLOREN

Op den weg van *Kramat* naar *Struiswijk* een

Gouden Dames-Horlogie.

De vinder wordt verzocht hetzelve, des verkiezende tegen belooning, te doen bezorgen aan het bureau van den *Java-Bode.*

(331)

Wordt Gevraagd

te *Batavia*, eene **EUROPESCHE VROUW**, tot assistentie in de huishouding, en ter oppassing van twee kinderen.

Letter S, Bureau *Java-Bode.*

(286)

Eene met de mail van 12 dezer vertrekkende familie wenscht ter oppassing van eenige kinderen gedurende de reis naar Nederland

eene Europesche vrouw.

De conditiën zijn *zeer aannemelijk.*

(314) LANGE & CO.

TE HUUR

TWEE KAMERS en suite, op *Goenoeng Saharie* te bevragen bij

(289) H. MUTTER.

TE HUUR

Een HUISJE met ruim ERF in de Ommelanden, te bevragen bij

W. BRUINING.

BATAVIA *den* 5 *Februarij* 1858. (340)

TE HUUR

Een HUIS in de *Secretarielaan* te bevragen bij

(318) BOSHOUWER.

(*Berendrechtslaan.*)

6,000 Gulden.

Aangeboden op eerste hypotheek rente 6 procent. Te bevragen onder Lett. N. bij

(276) H. M. VAN DORP.

H. M. VAN DORP te Batavia.

Tot opruiming worden tegen **zeer verminderde prijzen** aangeboden:

THERMOMETRE	***à Maxima*** . .	*f* 15,—
„	***à Minima*** . . .	„ 12,—
„	***De bain*** . . .	„ 2,—
„	***Op ivoor*** . . .	„ 12,—
„	***Op hout*** *f* 6, à	„ 8,—

Zakpassers met Trekpen en Potlood . . . . *f* 20,—
Orrleon en andere Passers, Trekpennen etc. van *f* 2, en hooger.
Stalen meetlijnen . . . . *f* 15,—
Een fraaije, zeervolledige **microscoop** . » 90,—
Veldkijkers voor Officieren, Reizigers en Liefhebbers van de jagt . . . . *f* 25,—
Stereoscopen van Palissander en Mahonijhout » 9,—
Photographie op glas . . . . » 3,—
» » papier . . . . » 2,—
Luchtmeters . . . . » 40,—
Barometre Aneroïde . . . . » 45,—

(334)

---

f 26000 à *f* 32000

Wordt als Bodemarij gevraagd op het Casco van het Engelsche Barkschip ***„LIMEHOUSE"***, groot 376 Tonnen en gevoerd door Kapt. ***John Chester.***

Informatie te bekomen bij de Ondergeteekenden *Agenten* van genoemd Schip en bij den Notaris *T. A. Klinkhamer*, bij welke laatste inschrijvingsbilletten kunnen ingediend worden tot des namiddags één uur van Donderdag den 11 dezer.

(323) FRASER EATON & Co.

SOERABAIJA, 1 *Julij* 1858.

De Heer **W. Hulshoff**, heeft onze generale procuratie.

H. G. VAN LEEUWEN & Co.

BATAVIA, 29 *Januarij* 1858. (316)

De Heer **D. J. Bijleveld** heeft onze generale procuratie.

J. CEZARD & Co.

BATAVIA, 1 *Februarij* 1858. (298)

H. M. VAN DORP te *Batavia.*

Beethoven. Die 18 ersten Sonaten für das Pianoforte zu 2 Händen, 1 Bd. . . . . . *f* 25,—
Mozart's. Sämmtliche Compositionen für das Pianoforte. 1 Bd. . . . . » 25,—
Haydn's. Ausgewählte Compositionen für das Pianoforte Solo 3 Bd. . . . . . » 50,—
en
Choix de 60 des plus belles **Roses**, peintes d'après nature, imprimées en couleur et retouchées au pinceau 1 vol., petit en folio avec belle reliure. . *f* 80,—

(315)

H. M. VAN DORP, *te Batavia.*

Tooneelkijkers, Verrekijkers, Barometers, Thermometers, zak- en groote ***Microscopen, Passers*** etc.

Perry- en Drapers ***Inktkokers***, Christallen Fontein ***Inktkokers***, Bronzen en Porseleinen Pomp-***Inktkokers.***

Fraaije ***Kantoorboeken*** in verschillende Formaten en Banden.

Fijne en ordinaire ***Schrijf-*** en ***Postpapieren***, groot en klein Mediaan, Roijaal en Imperiaal Velijn Schrijf met en zonder Dwarslijnen.

Vergulde Lijsten, gemaakt en per voet.

Eene groote sortering ***Gillotts-Pennen*** van de meest gezochte Nommers.

Tooverlantaarns van *f* 30 en *f* 40,—. ***Jeux de Société***, 29 Gezelschapspellen bij elkander *f* 130.—

Stephens blue black Ink, Bluckwoods and Alzarin Schrijf- en ***Copiëer Inkt, Gengels Encre de petite vertu.***

Blaauwe en ***roode Inkt, stempel Inkt*** met ***Stempeldoos*** etc. etc.

Unique Pocketpens, met Inktkoker in den houder.

Rood, wit en ***zwart Conté*** No. 1 en 2, rond en vierkant.

Doesblaauw, Marders Penceelen, Kwastjes voor Orientalisch Schilderen, gewone ***Penceelen*** en verdere ***Teekenbehoeften.***

Fijne en ordinaire ***Teeken-*** en ***Verwdoozen.***

Teeken- en ***Decalqueerpapier*** en ***Decalqueerlinnen.***

Mittchells Pens, Litt. M. D. S. G. T. etc.

Turquey Quill Pens, Magnum bonum Pens, Balance Spring Pens etc. etc.

(338)

H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Op nieuw ontvangen:

Eene sortering der nieuwste modellen van

Gouden- en Palissanderhouten Lijsten,

de laatste uitgesneden, met en zonder gouden banden, per voet van *f* —.50 à *f* 1,50.

Gemaakte Vergulde Lijsten met Glas.

(332)

Kantoor- en Papierhandel

van

H. M. VAN DORP, te *Batavia.*

Groote en Kleine Kantoorboeken

met en **zonder koper**, in verschillende formaten en tegen billijke prijzen.

Mede verkrijgbaar te

Samarang bij G. C. T. VAN DORP.

(335) Soerabaija bij MARTENS & Co.

JAVA-BODE.

HH. Inteekenaren op bovengemeld Blad, die genegen zijn met hun abonnement voor het *eerste* halfjaar 1858 voort te gaan, worden beleefd verzocht, hiervan zoo spoedig mogelijk aan den (*ondergeteekende*) kennis te geven, en hem de gelden daarvoor **Franco** toe te zenden, opdat hij in staat gesteld moge worden de opgave bij tijds te regelen.

Prijs voor het eerste halfjaar:

voor Batavia.	*f* 12.50
» Java	» 15.—
» de Buitenbezittingen	» 17.50.
» Nederland	» 22.50.

Brieven *franco* aan

den Administrateur

H. M. VAN DORP.

De Inteekening en Storting voor dit Blad kan ook geschieden bij *van Haren Noman, Kolff & Co* en *G. C. T. van Dorp* te Samarang en *E. Fuhri & Co.* te Soerabaija.

BATAVIA, 2 *Januarij* 1858. — (333)

Vergulde en Palisanderhouten
SCHILDERIJLIJSTEN

worden op verlangde afmetingen vervaardigd en van glas en toebehooren voorzien.

Schilderij Glazen van de grootste dimensie, bij

(339) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

LIVRES NOUVEAUX.
Architecture, etc.

I. ***Parallèle des Maisons de Paris*** par Victor Galfiat; 120 planches *f* 50,—

Types d' Architecture Gothique; coupes et détails géometraux pour la construction pratique par W. Pugin, 1 volume est. 80,—

Antiquités Architecturale de la Normandie, presentées en plans [illegible] par W. Pugin *f* 45,—.

Histoire de l'Architecture de Th. Hope, 1 vol. avec Atlas *f* 22,—.

Principes du Style Gothique, 40 planches, 1 volume avec Atlas *f* 32,—.

Traité Élémentaire ***d'Architecture Navale***, 1 vol. avec Atlas par d'Estroyat *f* 35,—.

Constructions des Viaducs, (Ponts) Aqueducs; Ponts et ponceaux en maçonnerie par Fontenay, 1 vol. avec Atlas *f* 38,—.

Notions sur la Construction des Vaisseaux —.

Traité de l'Hélice Propulsive publié sous les auspices du Ministre de la Marine *f* 25,—.

Traité de l'exploitation des Mines de Houilles, 4 vol. avec Atlas par Ponsin *f* 75,—.

Tous ces ouvrages sont joliement reliés et dorés. Se vendent chez

(337) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Vertrekkende Personen.

L. J. van Beusechem en *familie* verlaten Java voor eenigen tijd. Gemagtigden zijn de Heeren *W. J. R. van Beusechem* en *W. K. F. Palm.*

(304)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het Nederlandsch barkschip **Macao**, kapt. ***P. B. Legger***, hebbende uitmuntende inrigtingen voor passagiers, zullende het vertrek binnen 14 dagen van hier plaats hebben.

Adres bij

de Agenten

(328) SCHIMMELPENNINCK & Co.

Vracht en Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het Ned. schip **Adriana Petronella**, kapt. **Broex** om tegen het einde der volgende week derwaarts te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het *Java-Hôtel* en bij

de Agenten.

(329) SCHIMMELPENNINCK & Co.

BATAVIA.

In de Javasche Courant van heden, is opgenomen een Koninklijk besluit van 18 September 1857, behelzende de overeenkomst tusschen Nederland en Portugal, op den 5den Junij 1856, te 's Gravenhage, door de wederzijdsche gevolmagtigden, gesloten, tot regeling der voorwaarden, waarop de consulaire agenten der beide rijken, in de voornaamste havens der wederzijdsche Overzeesche bezittingen, zullen worden toegelaten.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 3 Februarij 1858, N°. 10.

— In ons Nommer van 23 Julij 1857, deelden wij een berigt, omtrent het met zekeren Engelschman, Wilson genaamd, te *Boekit Batoe* (*Siak*) voorgevallene, mede:

Wij lezen thans in de *Straits Times* van 9 Januarij het volgende:

Na zijn vertrek van *Boekit Batoe*, had Wilson zich op het eiland *Buncalis* gevestigd. Zr. Ms. oorlogstoomschip *Merapi*, commandant de kapitein luitenant ter zee G. Fabius, vertrok, den 19den December, uit de haven van *Singapore* naar het eiland *Buncalis* en ankerde op omstreeks 400 ellen afstands van het huis van Wilson te *Kalapa Patal*.

De stukken der boot werden onmiddelijk geladen en eene gewapende sloep, onder bevel van een luitenant, werd naar wal gezonden, doch konde de monding der kreek niet binnen varen, weshalve zij naar het stoomschip terugkeerde en door eene kleinere sloep vervangen werd, die de kreek opvoer. Het fort binnentredende, vroeg de officier aan de schildwacht, waar zich de woning van den Gouverneur bevond, waarop een ander persoon hem die aanduidde. Hij werd binnengelaten en zekere Heer Carnie verzocht hem plaats te nemen.

Hij zeide hierop met klagten van den Heer Nieuwenhuijsen, resident van *Riouw*, aan den gouverneur van *Kalapa Patal* belast te zijn en verzocht zekerheid, of deze nederzetting eene Engelsche kolonie en de heer Carnie daarover als Gouverneur was aangesteld Ook vroeg hij, wie de versterkingen gebouwd had en of de gouverneur van *Singapore* met deze nederzetting bekend was, en of zij de Engelsche vlag voerde. Na hierop antwoord te hebben bekomen, vertrok de zeeofficier weder naar boord. De bemanning van het stoomschip stond voortdurend aan de stukken en daar men te *Kalapa Patal* vermoedde, dat het stoomschip op de plaats wilde vuren, werden een aantal kogels gloeijend gemaakt, om het beste antwoord te kunnen geven. Omstreeks 6 ure, in den namiddag, kwam eene andere sloep aan wal met een luitenant 1ste klasse en een officier der landmagt, die een document overhandigden, waarbij de resident Nieuwenhuijsen en de Heer Fabius eene sommatie deden, om de versterking onder Britsche vlag te *Kalapa Patal*, voor den 24sten December 1857, weg te ruimen en zulks op grond van art. [illegible] het tractaat van 17 Maart 1824, tusschen den Koning der Nederlanden en dien van *Groot-Brittannië* en *Ierland* gesloten, waarbij bepaald is, dat geene Engelsche etablissementen op *Sumatra* zullen worden toegelaten en dus de te *Kalapa Patal* door Wilson, een engelsch inwoner van *Singapore*, gebouwde versterking onder Britsch vlag ten eenenmale onwettig was.

De heer Carnie zeide den volgenden morgen te zullen antwoorden, waarop de officieren naar boord keerden. Maandag morgen, den 21sten, zond de heer Carnie een antwoord, behelzende dat hij de sommatie onmiddelijk aan den Gouverneur van *Singapore* zoude opzenden; dat hij niet konde voldoen aan het geuit verlangen, om de versterking rondom het huis van den heer Wilson, die deze tot bolwerk tegen de inlanders had opgerigt en waarvan de gouverneur van *Singapore* kennis droeg, te vernietigen; dat hij dierhalve uitstel verzocht tot de terugkomst van den heer Wilson, die dagelijks verwacht werd, dan wel tot dat hij antwoord van den Gouverneur van *Singapore* zoude hebben bekomen.

In den achtermiddag van den 21sten, bragt een maleijer het schriftelijk repliek op den brief van den heer Carnie, waarin gewaarschuwd werd, om onmiddelijk het oprigten van versterkingen te staken, dewijl anders de kanonnen van de *Merapi* hen daartoe zouden dwingen.

Hierop gaf de heer Carnie te kennen, dat er in geenen deele aan de versterkingen gewerkt werd, doch dat men alleen bezig was, een nieuw woonhuis op te rigten.

Ondertusschen waren de Boeginesche soldaten weggeloopen en bleef de heer Carnie met slechts 8 Europeanen te *Kalapa-patal*. Ook de inwoners van het dorp waren verdwenen, sommigen in de bosschen en anderen in hunne booten. Er viel tot in den namiddag van den 22sten, als wanneer de heer Wilson in eene sampan van *Singapore* terugkeerde, niets voor. Dadelijk zond hij een brief af, waarbij hij bekend stelde, dat de Engelsche vlag van zijne versterking waaide, dat hij het eiland *Buncalis* van den Sultan van *Siak* ten geschenke had gekregen en hij dierhalve tegen alle inmenging in zijne regten protesteerde. Dat hij, begeerig om twisten te vermijden, geneigd was de aarden werken rondom zijn huis te vernietigen, bijaldien hem hulp tegen een mogelijken vijand werd toegezegd. Hij verzocht wijders te mogen weten wat er verder zoude geschieden, zoodra aan het verlangen, om de aarden werken te doen verdwijnen, voldaan was, alsmede of men zijne versterking zoude beschieten, bijaldien die werken niet op den 24sten waren weggeruimd. Onmiddelijk hierop ontving de heer Wilson het berigt, dat men de vervulling der sommatie afwachtte en alsdan die maatregelen zoude nemen, welke men raadzaam achtte, om de regten der Nederlanders te beschermen. Aangezien Wilson alsnu volstrekt geene magt meer bezat, om wederstand te bieden of de plaats, na de vernietiging van het fort, te beschermen, zoo besloot hij den volgenden morgen hetzelve aan de Nederlanders over te laten en dien ten gevolge werden de kostbaarste goederen in de booten geladen. Onderwijl dit plaats vond, deed de *Merapi* twee zwaar gewapende sloepen naar wal vertrekken. Wilson zond alsnu het berigt, dat hij, om een einde aan de zaak te maken, het fort zoude verlaten en alle vijandelijkheid dus overbodig was. Nadat alles in de booten geborgen was, zond de heer Wilson nogmaals een brief naar de *Merapi*, verklarende dat hij gedwongen werd zijne nederzetting, ten gevolge der bedreigingen der Nederlanders, hunne overmagt en hun dubbelzinnig antwoord, te verlaten, doch dat hij bij de eerste gelegenheid zoude terugkeeren, om zijne regten weder te doen gelden. Dat hij wijders eene lijst der artikelen, welke hij, uithoofde der geringe ruimte in zijne booten, niet konde medenemen, aan de Nederlanders overgaf, om die tot zijne terugkomst te bewaken en dat hij hoopte, dat een gevoel van regtvaardigheid hen zoude drijven, om te beletten, dat de zich aan hem onderworpen hebbende inboorlingen eenig letsel van de hun vijandelijke hoofden bekwamen. Op dezen laatsten brief werd geen antwoord gegeven en, toen de booten tegen middernacht vlot raakten, was de plaats ontruimd. Wij moeten hier bijvoegen, dat, daar 30 praauwen Wilson vergezelden dan wel vóór hem vertrokken waren, het geheele eiland als het ware ontvolkt was. Zoo als wij zeiden, was de volgende ochtend voor de vernietiging der versterking bepaald, doch tot heden is ons onbekend, welke maatregelen door de Nederlanders genomen.

Uit de Java Courant van heden vernemen wij, dat den 24sten Jannarij de versterking door een detachement militairen betrokken is. Later is die versterking geslecht en zijn de aangetroffen achtergelaten goederen, onder bewaking van eene militaire wacht, gesteld.

— Men schrijft ons van *Tangerang*, onder dagteekening van 1 Februarij:

Als een voorbeeld van vroegtijdigen oogst mogen wij vermelden, dat reeds heden op onderscheiden plaatsen dezer afdeeling, en met name op het land *Bazar-Baroe*, een aanvang is gemaakt met het snijden der padi.

Het is ons aangenaam hier bij te voegen, dat wij dat voorregt hoofdzakelijk te danken hebben aan de goede zorgen van het bestuur dezer afdeeling, die steeds de strekking hebben, om den inlander geluk en welvaart te verzekeren, door hem tot arbeid en vlijt aan te sporen.

Buitenzorg. — Op den 20sten Januarij jl., is het water uit den westerslokkan, op het land Bodjong, Gedee, zoodanig gestegen, dat het een gedeelte van den landweg heeft overstroomd en daarin eene opening gemaakt heeft van 10½ voet breed en 10 voet lang,

De noodige maatregelen zijn genomen tot herstel der communicatie, die aanvankelijk gestremd was.

Soerabaija. — Van Grissee wordt gemeld, dat, op den 16den Januarij jl., de Nederlandsch-Indische bark Denok Bintang Toédjoe, gevoerd door Oeij Angkie, en komende van Riouw, op de hoogte van Menareh, in straat Madura, ten gevolge van een bekomen lek, op het drooge is moeten gezet worden en later is gezonken.

Slechts een gedeelte van de lading en van den inventaris heeft men kunnen redden.

(*Jav. Cour.*)

Samarang 28 *Jan.* Zekere S., klerk en geldteller bij het Vendu-kantoor alhier, verzocht eergisteren morgen, na gelden van verschillende personen te hebben ontvangen, verlof om even uittegaan. Dit hem toegestaan zijnde, kwam hij echter niet terug, en bemerkte men alstoen, dat hij zich met ongeveer *f* 4000— uit deze stad had verwijderd. Onmiddelijk werden door de policie omtrent dezen persoon nasporingen gedaan, met het gelukkig gevolg, dat hij thans reeds is aangehouden en aan de justitie overgeleverd.

Zijn wij wel onderrigt, dan moet S. reeds zijne misdaad bekend hebben, doch is van de door hem ontvreemde gelden slechts eene som van *f* 700.— gevonden, terwijl hij voorgeeft niet te weten, waar het overige gebleven is. (*Sam. Ct.*)

— Men schrijft ons van *Rembang*, dd. 20 dezer:

Na het overlijden van den waarnemenden Regent van *Blora*, Radhen Toemmengoeng Notto Widjoijo, op den 13den Julij 1857, werd de Wedono van het district *Ngoempak* (*Pandjoenan*) afdeeling *Bodjonegoro*, op den 30sten December l. l., nadat eerstgenoemde afdeeling ruim vijf en een halve maand, onder het inlandsch bestuur van den Patteh had gestaan, onder den titel en naam van Radhen Toemmengoeng Tjokkro Negoro, als Regent van *Blora* geïnstalleerd.

Ter bijwoning van deze plegtigheid waren, behalve den Resident en Secretaris van *Rembang* en den controleur van *Blora*, opgekomen een twaalftal europesche ambtenaren en particulieren, in de afdeeling *Blora* en elders woonachtig, terwijl zestien mindere inlandsche hoofden zich, na aankomst van den nieuw benoemden Regent, in de pendoppo van den dalem vereenigden. Het volk, dat bij die gelegenheid werd toegelaten, maakte het door gedruisch onmogelijk, om iets te verstaan van hetgene gedurende de plegtigheid gesproken werd.

Na voorlezing van het gouvernements-besluit, bij monde van den Hoofddjaksa, hield de Resident eene toespraak, gevolgd door een gebed van den Hoofd-Panghoeloe. Hierop volgden de gebruikelijke eerbetuigingen (soembah) aan den Regent door de zestien inlandsche hoofden, die ten slotte ieder afzonderlijk een heilwensch tot hem rigtten. Na afloop der plegtigheid had een déjeuner plaats, terwijl de dag met inlandsche feesten werd besloten.

De nieuwe Regent is oogenschijnlijk tusschen de 18 en 20 jaren oud, en een kleinzoon van den gepensioneerden Regent van *Blora*, Radhen Adipatti Tirto Negoro, welke zich, na eene verwijdering uit zijn vroeger regentschap, weder aldaar schijnt te zullen vestigen.

(*Oostpost.*)

Soerabaija 27 *Jan.* Zaturdag avond heeft alhier een droevig voorval plaats gehad. Een inlandsche kok bij het 13de Bataillon miste zijne vrouw en ging haar halen bij den korporaal comd. van de wacht aan bastion No. 2. De korporaal hem ziende, wapende zich en denkende, dat de deur door hem geopend werd, stiet hij een binnenkomend soldaat met zijne sabel door de borst, aan welke wonde deze onmiddelijk bezweek; daarop werd de kok gearresteerd en als moordenaar beschuldigd De ware toedragt werd eerst gisteren ontdekt en de korporaal in arrest gebragt. Het slagtoffer in deze wordt gezegd een zeer oppassend soldaat te zijn geweest.

— Op den 15den dezer stond, ter rolle van strafzaken van den Raad van justitie alhier, teregt de matroos M . . . . ., beschuldigd van, op den 25sten September ll., aan boord van het destijds hier ter reede liggende Nederlandsche schip *Eersteling*, op den matroos H . . . . . . gepleegden, moedwilligen manslag.

De feiten, aan den beklaagde ten laste gelegd, komen kortelijk hierop neder, dat hij, op den 25sten September ll., na eene hevige woordenwisseling met zijnen makker, van dezen eene schop onder de kin heeft gekregen, daarop zijn mes heeft getrokken en daarmede aan laatstgenoemde eene wonde heeft toegebragt, aan het middelste derde gedeelte en voorvlakte der linkerdij, welke wonde op den 6den November den dood ten gevolge heeft gehad. Het is voorts gebleken, dat die wonde niet doodelijk zoude zijn geweest, indien er tijdig genoeg geneeskundige hulp ware aangebragt, en dat die geneeskundige hulp, door omstandigheden, onafhankelijk van den wil des beklaagden, te laat is gekomen.

Het openbaar Ministerie requireerde dien tengevolge de schuldigverklaring van den beklaagde aan het misdrijf van moedwilligen manslag na voorafgaande provocatie, en zijne veroordeeling tot vier jaren tuchthuisstraf.

Nadat de verdediging van den beklaagde, door den procureur Brouerius van Nideck, was voorgedragen, bepaalde de Raad de uitspraak in deze zaak op den 22sten dezer, en verklaarde op dien dag den beklaagde schuldig aan het misdrijf van moedwilligen doodslag onder verligtende omstandigheden, met veroordeeling dien tengevolge tot twee jaren gevangenis.

De uitspraak in revisie van het Hoog-Geregtshof zullen wij nader mededeelen.

Soerabaija 23 *Jan.* Gisteren om 12 ure heeft alhier, in het laboratorium aan den Grisseeschen weg, eene ontploffing plaats gehad, ten gevolge waarvan een Adjudant Onderofficier, een sergeant Majoor, twee korporaals en een artillerist meer of min verwond zijn.

De oorzaak wordt aan wrijving der stoffen toegeschreven.

— Donderdag op Vrijdag nacht, om een uur, heeft zich een Inlander, genaamd Sarpan, komende van Japara, in eene ijlende koorts met zijn kris den hals gedeeltelijk afgesneden. Hij is thans in het stadsverband en geeft hoop op een spoedig herstel.

(*Soer. Ct*)

Passoeroean, 27 Jan. Een Madureesch bediende, die, sedert ruim 4 jaren, bij eene achtingswaardige familie alhier gediend heeft, welke thans binnen kort naar *Europa* zal vertrekken, heeft zich dezer dagen, op eenen nacht, dat hij met zijne vrouw alleen in zijne kamer was, nadat hij die gesloten en den sleutel in zijne kleederen verborgen had, opgehangen. Zijne vrouw, door zijn gegil ontwakende, zag, tot hare niet geringe ontsteltenis, haren echtgenoot aan een spijker hangen en wilde de deur openen; daar die echter gesloten was, zocht zij een mes en vond er gelukkig een, dat echter zeer

tot was, zoodat het haar eerst, na lang snijden, gelukte het touw door te krijgen, waarna hij als een lijk op den grond viel. Eenige uren daarna gaf hij weder teekenen van leven en kwam geheel bij zijne zinnen.

Hij had zijne vrouw uitdrukkelijk verboden er over te spreken, maar weldra bemerkte men aan zijnen hals en oogen het gebeurde, en vroeg hem, of hij zich had opgehangen. In den beginne ontkende hij het geheele geval, doch zeide later, dat hij, vaderloos zijnde, beter vond te sterven, nu zijn meester, die hij als zijn tweeden vader beschouwde, hem verlaten wilde.

— Met belangstelling verneemt men, dat sedert eenigen tijd begonnen en, zoo het schijnt, gunstig beëindigd is, eene wetenschappelijke opname van de betrekkelijke waterstanden van het meir bij Gratie, van het zoogenaamde blaauwe water en van de bronnen *Oemboelan*, ten opzigte der uitgestrekte vlakten, gelegen in het Oostelijk gedeelte der afdeeling *Pasoeroean*.

Zijn wij wel onderrigt, dan is bevonden, dat die vlakten door kunstmiddelen kunnen worden voorzien van stroomend water, en zouden eenige duizende bouws rijstvelden kunnen worden gewonnen in de districten, welker bewaterbare velden tot nog toe niet meer bedragen dan het een derde der bebouwbare; duizend huisgezinnen, die zich nog grootendeels erneeren door visch vangst, zouden daardoor deelachtig worden, het voordeel eener rijstplanting op sawavelden en bij gevolg ook dat der suikercultuur.

(*Pas. N. en Adv. bl*).

BELGIE.

Eene jonge vrouw uit de omstreken van Huy beviel laatstelijk van welgeschapene tweelingen. Weldadige personen hadden zich gehaast, de jonge moeder en haar dubbel kroost van al het noodige te voorzien, toen de beide kinderen, acht dagen na hunne geboorte, bijna plotseling, schijnbaar zonder ziekte, in hetzelfde uur en op hetzelfde oogenblik overleden. Dit is een nieuw bewijs der geheimzinnige onderlinge betrekking, die de levensdraden van tweelingen vereenigt, waaromtrent de wetenschap reeds zoo vele voorbeelden heeft doen kennen.

Luik 29 Nov. Gisteren in den morgen kwam een opziener der werken, geheel ontsteld, in deze stad aan. Hij kwam van Beaufays en had onder weg tusschen dat dorp en Luik eene som van 700 *fr.* in zeven bankbilletten verloren. Na deswege zijne verklaring bij de policie te hebben afgelegd, keerde hij terug en vernam van eene vrouw, dat zij door twee persoonen, eene kleine kar geleidende, eene brieventasch had zien oprapen. Het noodige onderzoek werd gedaan, om die beide personen te vinden, doch het was eerst des avonds bij hunne terugkomst te Beaufays, hunne woonplaats, mogelijk hen te bereiken.

Door den burgermeester dier gemeente ondervraagd, ontkenden zij volhardend iets, hoe ook genaamd, gevonden te hebben. Men doorzocht hen even als ook de kar, doch niets werd ontdekt. Maar een der toeschouwers merkte op, dat die waarde wel in het zadelwerk van het paard kon verborgen zijn en, dit onderzoekende, bespeurde men een zakje in den zadel en vond daarin de zeven bankbilletten met den daarbij behoorenden geleiden brief. Tegen over die ontdekking, konden de karvoerders de waarheid niet langer verbergen, hetwelk echter niet belette, dat het plaatselijk bestuur hen in hechtenis hield.

ENGELAND.

Men leest in de *Daily-News*: *Men moet het voorbeeld prediken.*

Een eerwaardige geestelijke predikte laatstelijk over de duurte in deze dagen en beval onmiddelijke zuinigheid en bekrimpingen aan. Dadelijk na het uitgaan der kerk, nam de gemeente hem bij zijn woord en hield eene meeting, waarin zijne inkomsten van 1000 tot 600 dollars werden verminderd.

— In de laatste dagen is te Brighton een moord ontdekt, in niet minder geheimzinnigheid gewikkeld, dan die, welke de gebeurtenis van de *Waterloo-brug* omgeeft. Donderdag ochtend, zegt de *Morning Chronicle*, wandelden tusschen 8 en 9 ure, de sergeant James King en de kanonnier Charles Barlett van de Koninklijke artillerie, in het fort Langley, nabij Eastbourn gecaserneerd, langs den oever, toen eene, door de helderheid van het water in hetzelve zigtbare, kist hunne aandacht opwekte. Zij vischten dezelve op en ze opengemaakt hebbende, vonden zij daarin het overschot van een lijk.

Nadat de kist met derzelver inhoud in het fort Langley was gebragt, werd de policie daarvan kennis gegeven. Het lijk was dat van een kind van 13 of 14 jaren en gewikkeld in zes stukken min of meer versleten linnen en in een tafellaken. De kist was zeshoekig, van dikke dennehouten planken gemaakt, met touwen handvatsels aan de einden. Op den bodem lagen eenige krullen en een soort van hoofdkussen, insgelijks daarmede gevuld.

Zoodra de coroner van het graafschap aangekomen was, werd het onderzoek begonnen. Het verslag van den met het onderzoek belasten geneesheer bevestigt het vermoeden, dat uittering den moord met het mes is voorafgegaan. De magerheid der ledematen was zoo als zij uit gebrek aan voedsel voortvloeit. Het lijk was slechts een geraamte met huid overdekt.

De lijkopening bevolen zijnde, zoo werd bevonden dat de maag zeer sterk, doch slecht gevoed was. Niet het minste voedsel werd er in gevonden. Het overlijden moest reeds 8 of 10 dagen geleden zijn. Het lijk was nog niet tot ontbinding overgegaan en had de werking van het water weerstaan. De policie zet hare nasporingen voort.

Het overschot van het slagtoffer is gephotografeerd, waarna het begraven heeft plaats gehad.

— In de *Arts journal* geeft de heer Thomson van Weymouth eene uitlegging van eene nieuwe wijze van photographeren onder water. Hij zelf heeft eene photographische schets van een gedeelte van den bodem van Weymouth, in eene diepte van 3 vademen (18 voeten), genomen.

De Camera werd geplaatst in eene kist, welke voorzien was van een glazen front en eene houten schuif, welke men kon opligten, zoodra zij den bodem bereikte. Het brandpunt in de camera, reeds aan den wal in de kist voor voorwerpen, op een afstand van 10 ellen, vooruit gerigt zijnde, zoo werd dezelve uit de boot in het water neder gelaten. De kist was mede voorzien van de Collodeonplaat, welke op de gewone wijze toebereid was.

Toen de photografist aan de oppervlakte bespeurde, dat de kist den bodem bereikt had, ligte hij de schuif op, waardoor de plaat voor omtrent tien minuten onbedekt bleef. Hier op werd de schuif weder nedergelaten, de kist in de boot getrokken en het afbeeldsel kwam, op de gewone wijze, te voorschijn. Men bekwam hierdoor eene teekening van de rotsen en van het onkruid op den bodem der baai.

ZWITSERLAND.

Men schrijft uit *Bern*, dd 14 Nov:

— Onze oberlandsche Alpen, zoo dikwerf getuigen van vrolijke feesten, zijn ook vaak het tooneel van noodlottige gebeurtenissen. Een beklagenswaardig voorval heeft de burgt *Interlaken* in rouw gedompeld. Drie dagen geleden benuttigden de dochters van den eigenaar van het *Bad-Hotel*, de eene 20 en de andere 16 jaren oud, het zachte weder, om eene laatste wandeling in het gebergte te doen. Zij werden door een schoolmeester en twee nog jonge kwapen vergezeld.

Na eenige oogenblikken op de bergvlakte uitgerust te hebben, besloot het gezelschap den Harder, een piek met zeer hooge en steile hellingen, te beklimmen. De opklimming viel de beide meisjes zeer zwaar, doch het afdalen bood haar nog andere onoverkomelijke moeijelijkheden aan. Hare voeten gleden op het vochtige gras uit. Niet wetende hoe zich daar uit te redden, maakte de schoolmeester eene soort van draagbaar van dennetakken en plaatste haar daarop, doch naauwelijks had men eenige stappen vooruit gedaan, of de beide zusters verloren haar evenwigt en stortten in den afgrond. Toen haar wanhopige medgezellen hare ligchamen terugvonden, was de oudste reeds dood en gaf de jongste den laatsten snik.

Zonder tijd te verliezen, daalde de schoolmeester naar Ringgenberg af, de bewaking der lijken aan de kleine jongens overlatende. Deze echter, door het verschrikkelijke van hun toestand en de stilte van den nacht beangst geworden, verlieten hun post en vlugtten naar den weg in de vallei. Toen de Ringgenbergers en de van Interlaken toegesnelde lieden aan den voet van den berg aankwamen, moest men lang naar de noodlottige plaats zoeken en eerst des avonds ten 9 ure werden de lijken gevonden. Diep treffend en droevig was de terugkeer uit de vallei; talrijke flambouwen wierpen derzelver schijnsels op de bleeke gelaatstrekken der slagtoffers. Toen men aan het dorp kwam, ontmoette men de moeder, die het stoffelijk overschot harer kinderen te gemoet snelde.

ITALIE.

Livorno, dat lang voor dat de stoomvaart de bovenhand kreeg, de voornaamste markt was der Oostersche en Westersche voortbrengselen, heeft uit dien ouden handel, de eerste bron harer welvaart, dien in struisveêren behouden, ofschoon de toenemende snelheid der gemeenschap en den aanvoer dier veêren van de *Kaap de Goede Hoop* te Londen, thans Livorno van dien handelstak dreigen te berooven.

Van dat artikel werd daar jaarlijks voor eene som van 1,200,000 fr. omgezet, doch tegenwoordig bedraagt zulks niet meer dan ongeveer de helft, hoewel men daarbij de sterke prijsdaling in aanmerking moet nemen.

Het zeven achtste gedeelte dier, veêren te Livorno aangebragt wordende, komen uit *Egypte*; het overige uit *Tripoli* en *Aleppo*. De uitvoer geschiedt voor drievierde naar *Parijs* en een vierde naar *Engeland*. *Toscane* maakt geen gebruik van die veêren, dan nadat ze bewerkt zijn en doet ze dan, naar mate der behoefte, uit Frankrijk komen.

De witte veêren zijn vijf à zes maal meer waard dan de zwarten. Beiden worden bij het gewigt verkocht, met uitzondering van de allerfijnsten, die bij hoeveelheden van de hand worden gezet.

Die hoeveelheden bestaan uit eerste, tweede en derde soort en den staart. Twee tweede soorten zijn bij den verkoop zoo veel waard als een eerste; hetzelfde geldt omtrent vier derde soorten en tien staarten.

De prijs der witte veêren bedraagt afwisselend van 150 tot 300 *fr.* het pond, die der zwarte van 30 tot 35 *fr.*

Tot dien handelstak wordt eene speciale kennis en zeer veel ondervinding vereischt, daar men ligtelijk omtrent de hoedanigheid der veêren bedrogen kan worden, wanneer ze in den ruwen staat gekocht worden. Slechts vier of vijf huizen drijven te Livorno handel in dit artikel en doen daarin vrij goede zaken, ofschoon de *Parijsche* veêrenverkoopers thans beginnen die regtstreeks uit *Egypte* te ontbieden en te *Londen* zich van struisveêren van de *Kaap de Goede-Hoop* voorzien. Uit die stad krijgen zij ook de veêren van den marabout, komende van *Calcutta*, gelijk ook de gier en reigerveêren uit *Brazilie*. De Paradijsvogels komen uit Indië.

TURKIJE.

Ten gevolge van eene in *Albanie* ontdekte zamenzwering is eene commissie van onderzoek dienaangaande van *Constantinopel* naar *Scutari* afgezonden. Deze heeft reeds een begin gemaakt met hare werkzaamheden en meer dan 400 verdachten in hechtenis doen nemen. Men meldt als zeker, dat vele Servische commissarissen gevangen zijn genomen, die de bevolking opruiden om de belasting niet te betalen. Ook in *Bosnie* is men zulke Servische opruijers op het spoor gekomen, die de Christelijke bevolking tegen de halve maan opzetteden. Het schijnt dus, dat de te *Belgrado* ontdekte zamenzwering meer vertakkingen had dan men aanvankelijk meende. De Porte heeft veelomvattende maatregelen genomen om een opstand te keer te gaan, door troepen naar alle verdachte districten te zenden; men twijfelt echter dat deze maatregelen voldoende zullen zijn.

AFRIKA.

Berigten uit Afrika (van de Kaap 26 Julij en van de *Congo-river* 25 September), bevestigen de in Engeland reeds bestaande bezorgheid, dat, ten gevolge van de door de Fransche regering genomen proeven tot landverhuizing van negers, de slavenhandel op de kusten aldaar weder zeer levendig geworden is. Het Britsche oorlogsvaartuig *Alecto* nam onlangs vier slavenhalers in beslag en de Britsche sloep *Sappho* heeft een vierde slavenschip op de kust gejaagd en aan 350 zwarten de vrijheid weder gegeven, terwijl 150 negers, die op het zelfde vaartuig waren geladen, verdronken of vermist werden.

BRITSCH-INDIË.

Van *Calcutta* wordt, dd. 30 December, geschreven;

Eene groote bende muitelingen heeft bij *Putteah* eene ontmoeting gehad met de divisie onder bevel van kapitein Seaton, die hen, op den 18den December, geheel verslagen en hun 12 kanonnen heeft afgenomen, bij welke gelegenheid zij ruim 300 man verloren. Twee der regimenten van Holkar werden, den 18den December, te *Indore* ontwapend. De commandant en chef schijnt versterking af te wachten.

— De *Friend of India* meldt met zekerheid, dat het bestuur der Oost-Indische Compagnie, gedurende de aanstaande zitting van het parlement, zal ten einde loopen. Een enkele secretaris voor *Indië*, bijgestaan door 6 uit de Directeuren gekozen ondersecretarissen, zal het omslagtige toestel vervangen, dat nog heden in werking is.

— In de *Hurkaru* van 29 December lezen wij:

De majoor Byng is met een detachement Ghoorkas en de ligte infanterie van *Sylhet*, 38 mijlen van *Gherra Poonee* getrokken, ten einde de opstandelingen te ontmoeten op eene plaats, *Latoa* genaamd. Aldaar handgemeen geworden, is de Majoor Byng met 6 of 7 Goorkhas gesneuveld, terwijl van de opstandelingen een 30 tal viel.

— Een brief van den 19den December van *Chittagong* meldt de aankomst aldaar van de brigade mariniers. Drie malen daags worden zij door hunne eigen officieren in den wapenhandel geoefend.

— Een brief van den 25sten December van *Mirzapore* behelst, dat het 47ste regiment Inlandsche Bengaalsche infanterie vrijwillig deszelfs dienst voor *China* heeft aangeboden en dat men, in de hutten van sommige manschappen, wapenen ontdekt en hen dien ten gevolge naar *Benares* gezonden had, om verhoord te worden.

— Te *Nyneetal* zijn de Europesche inwoners nog gevangenen, steeds door duizenden insurgenten omsingeld. Als een bewijs van den wanordelijken en onveiligen toestand van *Midden-Indië* moge dienen, dat het dagblad *de Mofussilite* voor den gemakkelijksten weg van *Agra* naar *Calcutta* aanraadt den weg over *Boodianah*, *Moultan*, *Kurrachee*, *Bombay* en *Point de Galle!*

— Het volgende is van *Cawnpore*, dd. 18 December:

Wij hebben een grooten voorraad levensbehoeften naar den *Alumbagh* gezonden, zoodat ik daaruit opmaak, dat sir J. Outram voornemens is, zijne positie aldaar te behouden.

Onze laatste tijding is, dat de rebellen van *Rewah* en *Bandah* op weg waren naar *Futtapore*, waar zich ook kapitein Peel met zijne zware kanonnen en de brigade Carthew met de rijdende dende artillerie en infanterie hebben begeven. Men wil dat Kooer Sing de steden *Mirzapore* en *Benares* met eene groote strijdmagt bedreigt, ten gevolge waarvan wij eenige rijdende artillerie naar laatst genoemde plaats hebben afgezonden. Te *Bithoor* hebben wij H. M. 42ste en 93ste regimenten bergschotten, eenige rijdende artillerie, Punjaub cavallerie en infanterie benevens eenige sappeurs. De laatsten zijn druk bezig met het vernielen en doen springen van alle verdedigingswerken. Zij doen ook alle putten opdroogen, daar men vermoedt, dat deze vele verborgen rijkdommen bevatten.

— Een onzer van *Calpee* teruggekomen manschappen verhaalt, dat de aanvoerders der *Gwalior* krijgsmagt en op gepocht hadden, al onze officieren en bijna al onze manschappen te hebben verslagen; dat slechts weinigen der laatsgenoemden in de borstwering, de eenige plaats, welke zij niet vernield hadden, waren achtergebleven. Deze tijding had onder de rebellen groote vreugde veroorzaakt en ter eere der behaalde overwinning was een saluut gegeven. De Sirdars leverden, op aanzoek hunner hoofden, versterkingen van manschappen en kanonnen, en men hield zich onledig om een sterk kampement te maken en te *Barh*, eene plaats omtrent 8 mijlen aan deze zijde van *Akberpore* gelegen, een grooten voorraad *ressud* te verzamelen. Sedert de laaatste 3 dagen, hebben de voornaamste inboorlingen hun vermoeden te kennen gegeven, dat ons een nieuwe aanval wacht.

CHINA.

De *China-Overland Trade Report* van 14 Januarij behelst het volgende:

Ons laatste berigt dagteekende van 29 December en werd met de stoomboot *Cadix*, welke den volgenden dag vertrok, verzonden.

Eene depêche van den admiraal Seymour aan den Gouverneur van *Hongkong* gerigt en de bestorming en inname van *Canton* door de geallieerden bevattende, was nog tijdig genoeg ontvangen, om mede met de *Cadix* te worden verzonden, doch de Gouverneur dezer Kolonie hield dit berigt opzettelijk terug, ten einde den Gouvernementsdrukker, die tevens eigenaar is van een dagblad, het uitsluitend voorregt te verschaffen, deze belangrijke tijding aan zijne abonnés mede te deelen.

Het volgende is een kort verslag omtrent de merkwaardige gebeurtenissen, die het algeheel en onbetwist bezit van *Canton* hebben ten gevolge gehad. Een hevig bombardement, dat tegen 6 ure, in den morgen van den 28sten December, een aanvang nam, werd zonder ophouden voortgezet en strekte zich, gedurende ruim 27 uren, uit langs de rivierzijde der stad er over hare geheele lengte en breedte. De belegerden kantten zich hier niet tegen aan en beantwoordden ook het vuur niet. Gedurende dit bombardement hield zich de landmagt onledig, met het vernietigen der achter de stad gelegen chinesche versterkingswerken.

De tactiek door de geallieerden gevolgd was dezelfde, als die in het oog zoude zijn gehouden, bijaldien de vijand bekend ware geweest met de tegenwoordige kunst en wetenschap van oorlogen.

De landmagt maakte zich, op den 28sten December, slechts van een buitenwerk, met name het fort *Lin*, meester en zulks dewijl de overige zich onder het bereik van het bombarderende geschut bevonden. Bij het overmeesteren van dit fort legden de chinezen veel moed doch tevens volslagen onkunde aan den dag.

Niettegenstaande het bombardement, werd gedurende den geheelen nacht een onafgebroken vuur op de bondgenooten onderhouden en werden tevens twee vast besloten uitvallen door de chinezen gedaan.

Toen het bombardement, in den morgen van den 29sten, ophield, werd door de geallieerden onmiddelijk een begin gemaakt met den aanval; de muren werden door overklimming genomen en daarmede nam alle wederstand een einde.

Het verlies aan de zijde der geallieerden zoude niet noemenswaard geweest zijn, ware daarbij de dood van kapitein W. F. Bate, van H. M, fregatschip *Acteon*, een alleruitstekendst en bekwaam man, niet te vermelden. Hij had zijn post verlaten, om het plaatsen der stormladders te regelen en werd daarbij door een schot van de wallen gedood. In het geheel beliep het getal der gesneuvelden en gewonden der vereenigde krijgsmagt iets minder dan honderd.

Ofschoon de stad, uit een militair oogpunt beschouwd, genomen was, werd evenwel niet meer dan ¼ gedeelte daarvan dadelijk door de bondgenooten betrokken

De wallen omringen, behalve de stad, ook een aanzienelijk stuk open grond, parken, boomgarden, tuinen en zelfs rijstvelden.

De poorten werden allen door de geallieerden bezet met uitzondering van die, welke in den zuid-westelijken hoek der stad zijn gelegen en waar de straten zeer smal en buitengewoon sterk bevolkt zijn. Het hiermede bedoelde oogmerk was, om der bevolking een bewijs te geven, dat door haar toe te staan ongedeerd binnen te komen en uit te gaan, haar niets werd in den weg gelegd en men geen kwaad met haar voorhad. Het strekte tevens den Mandarijnen en den Chineschen troepen tot middel, om te kunnen ontvlugten.

Inderdaad viel op te merken, dat men, van het begin tot het einde de menschelijkheid en verdraagzaamheid tot het uiterste beproefd had, alvorens tot handdadigheden over te gaan en ook daartoe weder overging, zoodra elke tegenstand was gefnuikt, en zulks niettegenstaande alle regt tot welverdiende wedervergelding. De zaken bleven, gedurende eenige dagen, in dezen ongeregelden toestand. Welligt werd de geallieerde magt van het verder doordringen in de stad terug gehouden uit vrees voor mijnen, welker bestaan men vermoedde, of ook wel wenschten de gevolmatigden het vertrouwen der Cantonnezen te herstellen en de chinesche rijksbestierders te zien terugkomen. Het volk verliet nog bij duizenden de stad. Het plunderen was den troepen verboden en werd streng geweerd, doch het chinesche gespuis heeft eene vreeselijke verwoesting aangerigt. Met behendigheid was het bombardement tegen de openbare gebouwen gerigt geworden en had betrekkelijk zeer weinige schade aan de stad veroorzaakt, daar het vuur door de bommen veroorzaakt spoedig was uitgegaan. Nog dagelijks werden de wallen omgeloopen, doch altijd werd dezelfde handelwijze, die de chinesche staatkunde in het algemeen kenschetst, opgemerkt t. w. geene verdediging, geene onderwerping en geen verlangen om te onderhandelen.

Omtrent Yeh konde men niets vernemen en men koesterde over het algemeen een groot wantrouwen in den eigelijken uitslag der geheele zaak.

Op den 1sten Januarij kwamen de gevolmagtigden in de stad onder al de pligtplegingen en eerbewijzingen, welke eene diergelijke gelegenheid vereischt. Zij omwandelden dat gedeelte van den muur, die de door hen bewoonden wijk omgeeft en, nadat hunne excellencien het springen van eenige zware buitenwerken, die zij wenschelijk oordeelden uit den weg te zien geruimd, hadden bijgewoond, keerden zij naar boord terug.

Verder verwijl beuzelachtig en nadeelig oordeelende, drong men op den 5den Januarij door in de stad en werd dezelve onderzocht. Men ondervond tegenkanting noch hinderlaag. Men nam in dat kwartier der stad, hetwelk de particuliere woonhuizen der hooge staatsbeambten bevat, den luitenant-gouverneur Pih-kwi en den Tartaarschen generaal gevangen.

De commandeur Elliot deed Yeh overal zoeken en werd hierin bijgestaan door kapitein Key van hare H. M. schip *Sans-Pareil* en den Heer Parkes, met een gevolg van 100 matrozen. Hunne pogingen werden ten laatste met een goeden uitslag bekroond. Een Yamun, bij wijze van schatkamer gebezigd en in den Z. W. hoek der stad, in de nabijheid der vreemde factorijen, gelegen, bleek den persoon, naar wien gezocht werd, te bevatten. Daar het onmogelijk was te ontsnappen, poogde een mandarijn, die tot het gevolg van Yeh behoorde, zich voor Yeh selven te laten doorgaan, doch de list mislukte, daar de ontzettende grootte en dikte van Yeh te bekend waren, om eenige moeijelijkheid omtrent zijne identiteit op te leveren. Yeh werd, op zijn eigen stoel, onmiddelijk naar het, in het midden der stad gelegen, hoofdkwartier overgebragt en van daar naar boord van H. M. stoomschip *Inflexible*, dat buiten in het gezigt der stad ten anker lag, vervoerd.

Het oude linieschip *Belleisle*, dat onlangs van *Engeland* aangekomen en voor hospitaalschip bestemd was, werd van hier naar de *Bogue* gezonden, om aldaar te verblijven en Yeh tot eene staatsgevangenis te strekken.

Yeh werd met alle onderscheiding, zoo als het voor elk voornaam krijgsgevangene behoort, behandeld en zal zonder twijfel de gedeputeerden der geallieerden, op hunne zending naar *China*, vergezellen.

Het verdient melding, dat in de Yamun, waarin Yeh ondekt werd, een schat van 450.000 dollars is gevonden, welke, zooals van zelfs spreekt, door de overwinnaars buit verklaard is. Intusschen bevonden zich de Luitenant-generaal en de Tartaarsche generaal als krijgsgevangenen in het hoofdkwartier der geallieerden. Er werden pogingen aangewend, om een voorloopig bestuur daartestellen en hen aan het hoofd daarvan te plaatsen, en, alhoewel die pogingen gelukten, moet het als vreemd worden opgemerkt, dat de Mandarijnen zich verre van buigzaam of smeekend betoonden.

Op den 9den Januarij kwamen de gevolmagtigden der geallieerden weder in de stad, begeleid wordende door hun eigen gevolg en staf en die der Britsche en Fransche admiraals en den Engelschen generaal, benevens de meeste officieren van beide natien en van alle wapenen. Vol staatsie rigtte zich deze stoet naar het paleis van den Luitenant-gouverneur en bezette aldaar de groote receptie-zaal. Spoedig daarop kwamen Pih-kwi en de Tartaarsche generaal, onder geleide van een eerewacht uit de vereenigde troepen, van het hoofdkwartier aldaar aan. Na de gebruikelijke pligtplegingen, weigerden de Mandarijnen, beleefdheidshalve, zich op de voor hen bestemde zetels neder te zetten en bleven daarin volharden.

Lord Elgin sprak toen, zonder van zijne plaats op te staan, Pih-kwi aan met de volgende belangrijke woorden: „Wij zijn heden vergaderd, om u als onderkoning te installeren". (Of zulks van de stad of van de provincie was, werd daarbij niet gemeld). Zijn lordschap zeide vervolgens, dat een vreemde raad zou worden aangesteld, om het gouvernement in de administratie eene behulpzame hand te bieden; dat geene inlandsche troepen geduld, doch die der geallieerden zouden belast worden met het dempen van onlusten en het voorkomen van wanorde; dat de handel weder, op denzelfden voet als voorheen, zoude worden hervat, doch de stad bepaaldelijk in handen der bondgenooten verblijven zoude, tot dat eene gepaste vereffening van zaken verkregen was, tot welk doel hij naar *Peking* was afgevaardigd en die hij ook het voornemen had aan het chinesche hof voortestellen. Zijn lordschap eindigde met Pik-kwi te waarschuwen tegen dubbelzinnige of verradelijke handelingen. Alstoen nam Baron Le Gros het woord op; hij bevestigde en versterkte al het door Lord Elgin gesprokene en gaf de verzekering, dat hij daarmede volkomen instemde. Pih-kwi gaf een toestemmend antwoord en de bijeenkomst was afgeloopen. De nieuw aangestelde onderkoning werd, met eene lijfwacht van 110 man, half Engelschen en half Franschen, in het bezit van zijn paleis gelaten. Het buitgemaakte prijsgeld werd, tegen eene rente van 10 pCt. 's jaars, aan het voorloopig bestuur in leen gegeven.

Het schijnt onvermijdelijk, dat de in bezit name der geheele provincie het natuurlijke gevolg van dezen maatregel moet zijn, in welk geval eene ontmoeting met de *dacoiten*, gewoonlijk rebellen genaamd, spoedig zal moeten plaats vinden. In elk geval is de bezetting van *Canton* met Europesche troepen, gedurende den zomer, eene gewaagde onderneming en zal men dringend eenige Indische regimenten noodig hebben.

Het algemeen vertrouwen keert allengs terug; de inwoners komen weder in de stad, de winkels worden heropend en de markten voorzien, en, zoo er geene noodlottige gebeurtenis in den weg komt, zal de handel weder hervat en verlevendigd worden. De krijgsmagt geniet de beste gezondheid: zij is krachtvol en de goede tucht doet den bevelhebbers de grootste eer aan. Graaf Elgins faam onder de Chinezen zal hem naar *Peking* vooruitgaan en onwederstaanbaar wezen. Wanneer wij de loopbaan van zijn Lordschap beoordeelen naar de vele goede uitkomsten, die hij verkregen heeft, alsdan kunnen de levendigste verwachtingen, die nu van den goeden uitslag zijner handelingen gekoesterd worden, nog binnen de grenzen der werkelijkheid zijn.

De politieke toestand van zaken in de noordelijke havens blijft op denzelfden gunstigen voet, als wij in ons laatste nommer mededeelden.

Er loopen te Shanghae geruchten, welker geloofwaardigheid men niet kan betwijfelen, dat de Keizerlijken eindelijk in het bezit geraakt zijn der belangrijke steden Chinkiang en Kwachow, welke aan de vereeniging van het groote kanaal en de Yantze gelegen zijn. De inbezitname dezer plaatsen zal voor vreemde handelsartikelen de markten van de provincien Kiang-soo en Che-kiang openen, die nu, ten gevolge van den opstand, bereids ruim vijf jaren zijn gesloten geweest. De invloed, door deze tijding te weeg gebragt, heeft zich reeds geopenbaard door eene levendige vraag naar katoenen en wollen goederen tegen verhoogde prijzen.

Te Foo-chow zijn eenige onlusten wegens voedingsmiddelen ontstaan, doch zij waren niet van ernstigen aard. De teruggave van regten, op Amerikaansche schepen geheven, die de consul had uitgeklaard, zonder acht te slaan op de ambtenaren met de inning dier regten belast, zal meer dan waarschijnlijk een punt van verschil tusschen de Chinezen en het Bestuur der Vereenigde Staten uitmaken. Dewijl de Amerikaansche consul geene zekerheid genomen heeft, moet de handelskrisis van invloed op de inning dier regten zijn, terwijl de aanspraak der Amerikanen op het bestuur van Canton, voor schadevergoeding, aanleiding zal kunnen geven tot verwikkeling van zaken. Daar de Britsche consul deze regten ontvangt en ze in gereed geld onder zich houdt, staat hij natuurlijk voor het Engelsch gouvernement in eene voordeeliger houding, in vergelijking met dat der Vereenigde Staten.

De handel van Hongkong en Macao is, ten gevolge van drie oorzaken, geheeld verlamd. Ten eerste hebben de berigten uit Europa en Amerika aan den uitvoerhandel een einde gemaakt. Ten tweede is, door de vijandelijkheden tegen Canton, onder de binnenlandsche handelaren een groot wantrouwen ontstaan, dat zoodanig is, dat men de grootste moeite heeft, hen over te halen, om hunne nieuwe inkoopen op te ruimen, en ten derde het op handen zijnde Chinesche nieuwjaar.

AUSTRALIE.

Volgens berigten uit Adelaide, heeft aldaar op de noord-parade een hevige brand gewoed, die eene schade, ten bedrage van £ 250.000, heeft aangerigt. Het vuur brak in een kruidenierswinkel uit en men vooronderstelt, dat hetzelve, door het vallen van eene kist gedroogd vleesch op eenige pakken lucifers, ontstaan is.

— De chinezen hadden eenige stukken goud, met veel valsch metaal vermengd, behendig voor echt laten doorgaan. Ter vermijding van de betaling der uitgaande regten op goud, wisselden de chinezen hun stofgoud tegen zilver.

Ingezonden Stukken.

Losse gedachten over de vrijheid van verkeer

(*Vervolg*)

Nationale arbeid! wat is dat woord, of liever die klagt, die ijdele klank, niet al misbruikt, nu in dezen, dan in genen zin, al naarmate het den redenaar of schrijver goeddacht, juister nog gesproken, gelegen kwam. Hoe blijft het nog voor de velen een tooverwoord, die door bekrompenheid van blik en gebrek aan moed in iederen vreemdeling, ja in den nabuur zelfs een vijand zien, zoodra deze tot hen komt met het loffelijk doel om handel te drijven, om te ruilen, wat hij te veel, om in te wisselen, wat hij te weinig heeft! 't Is om hun den arbeid te ontrooven, om te bemagtigen wat zij bezitten, dat deze tot hen komen, zoo roepen de bleeke spooksels hunner door vrees overspannen en koortsachtige verbeelding hun toe. Verg toch niet van hen, dat zij oog en hart zullen hebben voor andere voordeelen, dan voor die, welke zij onmiddelijk onder het bereik hunner oogen, onder het betasten hunner vingeren kunnen brengen; immers hunne vreeze moet hen wel blind en ongevoelig maken voor die duizenden en tien-duizenden voordeelen, welke door de vermeerdering der algemeene welvaart hun zoo mildelijk toestroomen, maar waarvan zij de oorzaken niet zoo dadelijk kunnen aanwijzen. Helaas! de nationale arbeid wordt verwoest, wanneer hij niet de noodige bescherming blijft genieten; zoo roept als om strijd de landbouwer en de fabriekant; want zie, zegt de eerste, hoe zal ik de mededinging volhouden tegen den boer dáár over de grenzen, die al zijne gereedschappen, zijne mestspecien, zijne kleêren, zijn huisraad zelfs zoo goedkoop bekomen kan, omdat op de vrije markt van zijn land alle volken met elkander mededingen, om toch door lage prijzen koopers voor waren te vinden! Of hoe wilt ge mij, klaagt de tweede, den wedstrijd laten volhouden met dien vreemdeling, wiens werklieden volop en goedkoop gevoed worden door de landbouw-producten van den geheelen aardbodem, die te kust en te keur op zijne markten veil zijn! En beiden hebben volkomen regt zoo te spreken, want wie gedwongen wordt zijn brood duur te betalen, omdat de boer moet beschermd worden, die mag eischen, dat ook hij wederkeerig in zijn bedrijf bescherming geniet, zoodat de een den ander weder terugbetaalt, wat beiden elkander door wederzijdsche bescherming ontnemen. Onbekookter theorie is wel niet denkbaar, zegt mogelijk deze of gene onpartijdige toeschouwer van zulk een strijd; bescherm geen van beiden, en zij staan immers weêr gelijk! Zacht wat! roepen wij hem toe, als hij zoo bar een oordeel velt. Immers wanneer de wetgever maar eenvoudig zorgt, dat de bescherming van den een niet grooter zij dan die van den ander, dan zijn immers beiden gewaarborgd tegen den vreemdeling!

Die laatste, schijnbaar zoo juiste en veel gebruikte, maar inderdaad zoo geheel valsche stelling, is door de overal gelukkig meer en meer veld-winnende leer van vrij verkeer voldingend weêrlegd. De feitelijke bewijzen zijn geleverd, dat alle gelijkheid van bescherming onmogelijk is, omdat de behoeften van den eenen mensch hemelsbreed met die van den anderen verschillen, zoodat elke bescherming onvermijdelijk uitloopt op roof, die uit naam der regering, ja op haar bevel, gepleegd wordt aan den eenen burger, ten voordeele van den anderen. Maar dat ook het voordeel, 't geen deze laatste geniet, meer in schijn dan in waarheid bestaat, leert de ondervinding, sedert de gevolgen van het vrije stelsel van werken onwederlegbaar hebben bewezen, dat alleen dáár welvaart heerscht, waar vooruitgang bestaat, en dat die onmogelijk is, zonder den altijd voorwaarts drijvenden prikkel der mededinging. Bescherm den handelaar, den fabriekant, den arbeider of wien dan ook: ge zult dat alleen kunnen doen door hem een hoogeren prijs voor zijn product te verschaffen, dan hij zonder die bescherming verkrijgen zou. Weet echter ook, dat ge daardoor het aantal zijner koopers vermindert. Immers zoo lang de meeste ingezetenen van elk land, door gebrek aan de noodige middelen, nog maar zeer onvolledig in hunne behoeften aan voedsel en kleeding kunnen voorzien, zullen ook deze, wanneer men hun artikelen, die zij noodig hebben, tot zulke lage prijzen aanbiedt, dat ze hunne koopmagt niet overschrijden, het grootst getal koopers leveren. Aan hunne vraag, door een daaraan geëvenredigd aanbod te voldoen, zal dus den voortbrenger juist datgene schenken, wat hij het meest noodig heeft en het moeijelijkst vinden kan: afnemers namelijk. Is de prijs, dien de voortbrenger vordert, echter te hoog, dan valt juist het grootst aantal zijner koopers weg. En wie weet niet, dat juist in groote productie het geheim ligt van goedkoope voortbrenging? 't Is als de veerman, die wel den enkelen reiziger met zijne pont moet overzetten, maar die daarbij alleen een sober stuk brood verdient, terwijl dezelfde schuit, met maar een weinig meer moeite, een tiental hunner zou overbrengen, 't geen hem groote voordeelen zou aanbrengen. Meent niet, dat deze stelling alleen op hen toepasselijk zijn zou, die uitsluitend voor de mindere klassen arbeiden. Ieder rang en ieder stand in de maatschappij heeft zijne rijken en zijne behoeftigen. De man, die wijn drinkt, kan daarom nog niet zijn huis met kostbare meubelen versieren, en hij, die zich prachtig huisraad vermag aan te schaffen, heeft daarom nog niet de middelen, om koets en paarden te houden. Vermindert de prijzen van een artikel, welk dan ook, en ge vermeerdert den verkoop, 't geen gelijkstaat met eene verlaging der kosten van voortbrenging. En daarenboven, waar lage prijzen meer verbruik, dus meer voortbrenging veroorzaken, daar vordert deze laatste weder meer arbeid, die alweder een grooter aantal werkeloozen tot voortbrengers maakt, en die dus nieuwe mededingers op de groote markt brengt, waar allen bijeenkomen om te koopen en te verkoopen, om op nieuw met en door elkanders behoeften winste te doen tot onderling voordeel.

Redactie. (*Wordt vervolgd.*)

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van*	*Datum.*	*Naar*
Jan.	25	Amerikaansch	Cristal Palace.	B. F. Simmons	Sidneij.	15 Dec.	Batavia.
»	—	Engelsch	Rich Battersb.	John Duff.	Liverpool.	4 Oct.	Singapore.
»	—	Amerikaansch	Chile.	G. Hollis.	Hongkong.	18 Jan.	New-York.
»	—	Engelsch	Annia,	J. A. Bart.	Shanghai.	12 »	Londen.
»	26	Nederl.	Twee Cornelissen.	C. S. Krije.	Manilla.	14 »	Falmouth.
»		Engelsch	Spin of Nortt.	Edw. Marlin.	Foochow.	15 »	Londen.
»	—	Amerikaansch	Fortina.	E. Sedder.	Singapore.	22 »	Boston.
»	27	Engelsch	Emma.	John Douglas.	Swan Riv.	13 »	Singapore.
»	—	Nederl.	Twee Gezusters.	P. Renzekamp.	Batavia.	26 »	Suriname.

Aangekomen Schepen te Batavia.

Datum.		*Vlag.*		*Namen der schepen*	*Gezagvoerder*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Jan	29	Nederl.	schip	Hendrika.	W. van Aalburg.	Singapore.	24 Jan.	v. Ommeren Rueb en co.
»	—	»	„	Australie.	D. B. Jochems.	Melbourne.	23 Dec.	Haager en Schuurmam
»	—	Hamb.	birk	Bornio.	H. F. Lafrenz.	Singapore.	24 Jan.	C. Bahre, en G. Kinder
»	30	Ned. Ind.	stooms.	Koningin der Nederl.	E Lewis	«	27 „	MacLaine Watson en co
»	31	Zweed,	brik	Atalanta.	A E Sohlberg	«	26 „	Tölken Voget en co
»	—	Eng.	„	J C. Ross.	Ballard	Cocos Eiland.	21 „	Adam en co
»	—	Ned.	schip	Bezoekie,	L van Bueren	Cheribon	28 „	Reynst en Vinju
»	—	„	„	Doctrina et Amicitia.	P Haagsma	Melbourne	23 Dec.	de Weerdt Ruyl en co
Feb.	1	Z. M.	stooms.	Gedeh. kapt. luit. t/z	B H Staring	K.d.G.Hoop	„	
»	—	Zweed.	schip	Prins Carl.	Tarras	van de West	„	Rehling en Ekstrom

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		*Vlag*		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar*
Jan.	30	Zweed.	bark	Törsaket	C. Petterson.	Zweden via Soerabaija.
»	31	Hamb.	brik	Alardus	F. C. Sejersted.	Macao en Hongkong.
»	—	Eng.	bark	Margaret West	J. B. Sinclair.	Singapore.
»	—	Ned. Ind	stooms.	Padang	B. J. Schipper.	Padang.
Febr.	1	Eng.	bark	Omagh	W. Davidson.	»
»	—	Ned. Ind	brik	Berkat	Sohot.	Banjermassing.
»	—	Brem.	bark	General Jacobi	Weiland.	Singapore.
»	3	N. I.	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang.

In lading liggende Schepen te *Batavia*.

Vlag		*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	bark	Zeenimph*	E. Orré.		Haager en Schuurman.
„	„	Julie Claire*	A. van Oostroom.	Ned. via Tjilatjap.	„
„	schip	Nederland*	P. Van den Berg.		„
„	bark	Vier Gebroeders	Bunck		B. Kopersmit en co.
„	„	Sara Alida Maria*	Stapert	Amsterdam.	„
„	schip	Elipse*	Doeksen.		„
„	„	Lammilia Elizabeth	Gersen		J. Cezard en co.
„	schoen.	Sephir*	N. J. de Vries	Rotterdam	Reynst en Vinju.
„	schip	Jason*	J. Lourens	„	„
„	„	Bazoekie	J. L. van Bueren.	Amstedam	„
„	bark	Joan*	C. Lasueur.	Padang.	van Ommeren Rueb en co.
„	schip	Nagasaki*	la Brand	Samarang.	„
„	bark	Herman de Ruijter	P. J. Feynt	Samar. en Soerab.	Jacometti en co.
„	„	Henriette Geertruide*	F. de Boer	Amsterdam.	„
„	schip	Doctrina et Amicitia.	P. Haagsma		de Weerdt Ruyl en co.
„	„	Zaanstroom*	R. L. Schaap.	Samar. en Soerab.	Schimmelpenninck en Co.
„	bark	Grootmeester Nationaal*	A. T. Giesse		„
„	„	Adriana Petronella	A. A. Brocq		„
„	„	President Ram*	J. R. Ulrich		Landberg Bezoet de Bie en co.
„	„	Stad Gouda	Breuning		Dümmler en co.
Nederl. Ind.	„	Djenoer*	Said bin Alie	Banka.	D. N. Buijs en co.
„ „	bark	Amsterdam*	Hadjie Afief	Samarang.	„
„ „	bark	Lion thans Ghana Salim*	Sech Ghana	Sam. en Soerab.	„
„ „	schoen.	Bintang Batawie	Meijer		„
„ „	bark	Almansoor*	Osman bin Alie.	Sam. en Banjermass.	B. J. Jacobs.
„ „	„	Anis Balgair*	Sech Salman	Riouw	„
„ „	„	Noorban	Said Alie bin Djin.		„
„ „	bark	Lachmadie	Sech Jamani	Banka.	„
„ „	„	Java*	Worthington	Soerabaija.	de Weerdt Ruyl en co.
„ „	„	Generaal Michiels*	D. de Wilde	China.	Haager en Schuurman.
„ „	bark	Soetan Iskander*	Zoutman	Samarang	Tolson, Hunt en co.
Fransch.	schip	l'Estelle et Reine*	Rijckmans	Bordeaux via Sam.	E. Moormann en co.
„	„	Manuel*	Rangin		C. Bahre en G. Kinder.
„	„	Bougainville*	V. Albo.	Singapore	„
„	„	La Jeanne*	Toulouse		„
Engelsch.	„	Kenlaw*	Cook.	„	Martin Dyce en co.
„	schip	City of Palaces*	P. Jones.	Hongkong	Maclaine Watson en co.
„	bark	Gending Star*	Grayburn		Adam en co.
„	brik	J. C. Ross*	Ballard		„
„	bark	Fleda*	Matheron		„
„	schip	Oxus*	Wallace.		„
„	schoen.	Highlander*	Conradi.		E. Moormann en co.
„	brik	Equator*	D. B. Burnes		„
„	schip	Alexander John Kerr*	Hadjie Baändjie		B. J. Jacobs.
Amerik.	„	William Sprague	P. B. Bowser	China.	Paine Stricker en co.
„	„	Crystal Palace*	B. J. Simmons		„
„	„	Delphin*	J. C. Hoijt		„
„	„	Indiaman*	W. Smith	Amerika	Maclaine Watson en co.
Sard.	bark	Calijpso*	Gasseller		Busing Schröder en co.
Zweedsch.	„	Maria Theresia.	Lindström.	Zweden.	„
„	schip	Prins Carl*	Tarras		Rehling en Ekström.
„	brik	Balder*	Sjöberg	Falmouth.	E. Moormann en co.
„	bark	Sophia*	E. W. Berns	Nederland.	Metzendorff. Wilmans en co
„	„	Else*	W. Struse	„	„
Meckel.	„	Joh. Kepler*	J. Janssen	China.	„
Hamb.	schip	Java*	E. Jorgan	„	„
„	brik	Horizont*	E. Becher		„
Deens.	bark	Birgitta Melchior*	Garde		C. Bahre en G. Kinder.
Hanov.	„	Adèle			Paine Stricker en co.

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *

In lading liggende Schepen te *Samarang*.

Vlag		*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Bestemming*	*Agenten*
N. I.	bark	Justina	M. J. Meijer	China	Gezagvoerder
„	schooner	Mastora	Mohamat Amin	Bandjarmasing	„
„	schip	Sara Eleonora	D. Schuijmer	Batavia	Dorrepaal en co.
„	bark	Marianna Anthoinette	J. Winter	Batavia	B. Kopersmit en co
„	schip	Goat Hoan	Todiwongso		Gezagvoerder
„	bark	Ellen	T. A. P. Wentholt	Indramaijoe	B. Kopersmit en co.
Ned.	schip	Princes Sophia	A. L. Hoffman	Nederland	Dorrepaal en co
Zw.	bark	Fannij	F. F. Wulff	Stockholm	„
N. I.	„	Pilades	A. de Wolff		Gezagvoerder
„	„	Djoedel Karim	Sech Achmat Basbaie	Batavia	„
„	„	Fathal Hair	S. M. b. Oemb. Bahalowan		„
„	„	Mandarijn	Tjoe Engsing		„
„	„	Oen Goan	J. Worthington	Rembang	„
Ned.	schip	Agnetta	J. Jonker, qq.	Nederland	B. Kopersmit en co.
N. I.	brik	Lina	J. W. Steevens		Gezagvoerder
„	bark	Alnoor	Sech Awab bin Awab Said	Soerabaija	„
Ned.	schip	Anna en Helene.	C. H. de Boer.	Nederland	„
Siam.	bark	Sijlia.	Daauw Djan.		„
„	„	Tjinghien.	Jap Sian.		„
Ned.	schip	Watergeus.	W. H. Kramer.		B. Kopersmit en co.

Aangekomen Schepen te *Soerabaija*.

Datum		*Vlag*		*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Jan.	22	N. I.	schoen.	Al Osmanie.	S. S. b. S. Bahoasan.	Batavia
„	—	Zweed.	brik	Emelie.	N. W. Wulff.	„
„	24	N. I.	kotter	Klara.	Landroes.	Banjoewangie
„	—	„	„	Little Tot.	Katjong.	Pasoeroean
„	—	„	„	Mad Mira.	Maimin.	Pamanoekan
„	—	Zweed.	bark	Catharina.	C. Olson.	Batavia
„	—	Ned.	schip	Nassau.	E. Verginius.	„
„	—	„	bark	Alblasserwaard.	F. J. D. E. von Lindern.	Sidneij

Vertrokken Schepen van *Soerabaija*.

Datum		*Vlag*		*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Jan.	23	Ned.	bark	Henriette.	J. M. van der Veen.	Nederland.
„	—	„	„	Borneo.	T. A. Jansen.	„
„	—	N. I.	kotter	Riengit.	To Sarie.	Balie (Padang)
„	24	Ned.	schip	Immagonde Sara Clasina.	N. Rademaker.	Nederl. over Pasoeroean.
„	—	N. I.	„	Fulkus So-oot.	S. I. b. M. Almainie.	Grissee.
„	—	„	kotter	Krabbe.	Mardam.	Pasoeroean.
„	26	„	bark	Atiatool Barie.	S. A. Bahaweris.	Molukkos over Sumanap.
„	—	„	kotter	Mad Mira.	Maimin.	Passaroean.

In lading liggende schepen te *Soerabaija*.

Vlag.	*Namen der schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenen.*
Amerik.	Norman	Swell		Fraser Eaton en co.
Nederl.	Osiris	W. H. Cramer	Amsterdam	Ruyl Cramer en co.
„	Pieterschoenmaker	van Vazelen	„	„
„	Honingbij	van Marion	„	„
„	Gezina	S. Burggraaff	„	„
„	Equator	J. G. Appel	„	P. Kervel en co.
Ned. Ind.	Joedul Hair	Sech A. b. A. Bargebeh	Grissee	Gezagvoerder.
„	Moostarie.	Said Moh. Alhabassy.	Banjarmassing	„
Engelsch.	Limehouse.	J. Chester.	China	Fraser Eaton en co.
Zweedsch	Marij.	J. Silfversparre.	Zweden	„
„	Esther.	Hellstrom.	„	„
Fransch.	Baron Habenlin.	Harnelin.	Frankrijk	„
Breemsch.	Shakspere.	Fechter.	Nederland	„
Nederl.	de Zwaan.	Van Hemert.	Amsterdam	„
„	Prins Veldmaarschalk.	D. S. Immink.	„	Ruyl Cramer en co.
„	St. Jan.	G. G. Lion.	Nederland	„
Breemsch.	Wilhelmina.	Kumme.	„	P. Kervel en co
Nederl.	Jannetje.	A. Lupcke.	„	B. Kopersmit en co.
„	Triton.	Adriaans.	Rotterdam	Anemaet en co.

Aangekomen schepen te *Samarang*.

Datum.		*Vlag*	*Namen der Schepen*	*Gezagvoerder*	*Van*
Jan.	25	Ned.	bark Anne Helena.	de Boer.	Batavia
„	—	Siams.	bark Serius.	Thornton.	Bangkok
„	26	Ned.	bark Watergeus.	Kramer.	Batavia
„	27	Siams.	bark Walter.	Esnius.	Bangkok

Vertrokken schepen van *Samarang*.

Datum.		*Vlag*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerders*	*Naar*
Jan.	22	Fr.	bark Camoens.	Goussiaume.	Frank.
„	—	Ned.	bark Nassau.	Verginius.	Soerab.
„	23	Fr.	brik Elice et Hélène.	du Laurier	Frank.
„	28	Ned.	schoen. A. M. Wilh.	J. Jansen.	Soerab.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Jan.	13	Ned.	schip Princes Amelia	Alkemade.	Soerabaija.
„	16	„	bark Maria Adolphina	Blom	„
„	—	N. I.	kotter Little Tot.	Katjoong.	„
„	—	„	schoen. Bella.	Joenoos.	„
„	20	„	kotter Paulina	Ngaidin.	„
„	—	„	schip Anna Digna	Latip	„
„	25	Ned.	„ Imm. S. Clasina.	Ouman	„
„	—	„	„ Comm. Comp.	Rademak.	„
„	—	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam.	„

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Naar*
Jan.	13	N. I.	kotter Paulina	Latip	Soerabaija.
„	—	„	bark Twee Gebroeders	Swart	Amsterd.
„	15	„	schoener Carolina	Pa Noor	Bezoekie.
„	16	„	kotter Krabbe	Mardam.	Soerabaija.
„	—	„	bark Maastroom	Mellema	Schiedam.
„	—	„	bark Maria Adriana.	v. d. Helds	Dordrecht.
„	18	Ned.	„ Nieuwland	Bennik.	Amsterd.
„	23	N. I.	schoen. Bella.	Ngaidin.	Sumanap.
„	25	Ned.	bark Marg. Simonette	Hoffman.	Amsterd.

Aangekomen schepen te *Probolingo*.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder*	*Van*
Jan.	46	Ned.	schip Ligna.	de Haan.	Soerabaija.

Handels- en Scheepsberigten.

HONGKONG, 14 Januarij 1856.

Rijst. De blokkade, het Chineesch Nieuwjaar en de operatien tegen Canton, hebben de stijging van den prijs van dit artikel gestremd. Het is echter bekend dat de voorraad gering is en dewijl de houders ferm zijn, worden er vele schepen afgezonden om dit artikel aan te voeren. De volgende prijzen zijn hier en te *Macao*, genoteerd, kunnen echter nominaal genoemd worden, omdat koopers noch verkoopers er zich aan houden. *Bengalen:* 2.45 à 2.60 doll. *Siam:* 2.38 à 2.40 doll. *Bali:* 2.55 à 2.60 doll. *Arracan:* 2 à 2,10 doll.

Te *Amoy*, was schaarschte, zijnde de notering voor *Siam* 2.78 à 2.90 doll. *Formosa* 3.25 doll. Ook te *Foochow* was schaarschte en veel vraag; de notering 5 à 6 en detail voor 1ste qualiteit.

Te *Shanghae* was de prijs gestegen; *Siam* Ts. 1.9.0 à 2.0.0; *Java* Ts. 2.0.0 à 2.5.0; *Bengal* Ts. 2.3.9 à 2.5.0.

De volgende Schepen lagen in Lading.

Te *Hongkong*: *Adm. van Heemskerk*, kapt. *Koning*. *Delfshaven*, kapt. *Caloor*. *Eva Johanna*, kapt. *Hollander*, naar Havanna. *J. H. Ferdinand*, kapt. *Lodewijks*. *Samuel Hendricus*, kapt. *Bouten*. *Tegal*, kapt. *Gobel*, naar Siam.

Te *Macao*: *Soolo*, kapt. *van der Meulen*, naar Siam.

Te [illegible] naar *Java*; *Jeannette Cornelia*, kapt. *Verhoeven*, naar idem.

Te *Shanghay*: *Johannes Antonius*, kapt. *van Hees*. *Maria Diederika*, kapt. *Marion*, naar Swatow.

Vertrokken van:

Hongkong: De *Henriette Helena*, naar Shanghay, 29 Dec. *Maria Elisabeth*, naar Singapore, 6 Jan.

Macao: De *Twee Gezusters*, naar Suriname, 7 Jan. De *Minister Pahud*, naar Suriname, 7 Jan.

Swatow: De *Twee Cornelissen*, naar Manilla, 6 Dec.

Shanghay: *Java*, naar Amoy, 17 Dec. *Albrecht Beijling*, naar Amoy, 6 Jan.

Marktprijzen te Batavia 2 Februarij 1856.

Koffij, Java nominaal.
——— Padang idem.
Rijst, witte *f* 125 à *f* 280 per koyang, meer gezocht.
——— Carga « 125 » « 140 « « opgeruimd.
Suiker, witte N°. 16 nominaal.
Gum-Damar, *f* 27 à *f* 28 afgedaan.
Wisselkoers op Holland, *f* 104 % à *f* 105 % schaarsch.
« « Engeland per *f* 11,90 p. St. nominaal.
Gouvernement. Geen papier.

De *Julie Claire*, kapt. *van Oosteroom*, werdt bevracht à *f* 80 per last, voor koffij te Tjilatjap te laden, indigo, tin, enz.

De *Vier Gebroeders*, kapt. *Bunck*, te Batavia en te Soerabaya à *f* 75 per last voor Rijst en Suiker, *f* 95 voor arak en *f* 100 voor huiden, naar Rotterdam.

te Samarang.

Koffij, per picol *f* 25,— nominaal.
Suiker N°. 16, per pic. *f* 16,— nominaal.
Indigo, per pond, *f* 4,25 afgedaan.
Koe-Huiden, *f* —.42, à *f* —45, per A. S. } aangeboden.
Buffel-Huiden, *f* 55,— à *f* 60,— per kodie }
Staart Peper, *f* 71,—.
Rijst, ordinair wit, geen voorr. { per k. à 28 pic. zonder zak.
« carga *f* 130 à *f* 155. { nominaal schaarsch.
Klapper Olie, per picol, *f* 16,—
Katjang « « « « 15.—
Rotting, per picol, *f* 8½.
Kadjang Matten,, *f* 12.
Wisselkoers op Holland 6/m. 105 pCt.

te Soerabaya.

Suiker N°. 16 per picol.	*f* 16.
Rijst (CARGA) per kojang.	« 135 à 145.
Rijst (WITTE) « «	« 165 » 190.
Koehuiden « 100 stuks,	« 350 « 500.
Arak per legger.	« « 90.
Rotting.	« 9.
Wisselkoers 107 %.	

te Pasoeroean.

Koffij, per picol *f* 45,— in detail.
Rijst (CARGA) per koyang *f* 150,—.
» (WITTE) » » » 180,—.
Olie (KLAPPER) » picol » 19,—.
» (KATJANG) » » » 15,—.
Wisselkoers *f* 106 à 107,—.

AANGEKOMEN PASSAGIERS TE BATAVIA

van den 30 Januarij tot en met den 2den Febr. 1856.

Met het Ned. Ind. Stoomschip *Koningen der Nederlanden*, kapitein *E. Lewis*, de heeren *Vogel* en *Hubener* van *Singapore*.

GEDRUKT BIJ H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.